

NAŠE DELO

Albinca in Ivanka pri delilnem stroju. Njima in vsem ženam naših kolektivov čestitamo ob njihovem prazniku

Sklepi samoupravnih organov na Količevem

KOLIČEVO, FEBRUAR — Na 49. seji OMO so sklepali o kadrovskih zadevah in sicer sta bila na tej seji razporejena na delovno mesto voznika Diesel lokomotive Franc Gorta in Osoje Topič. OMO je sprejel sklep o razpisu prostega delovnega mesta materialnega knjigovodje ter o razpisu delovnega mesta vodje proizvodnje papirja in kartona in sprejel tudi pogoje za zaposlobo obeh mest. Pod tretjo točko dnevnega reda pa je sprejel okvirni plan izobraževanja za leto 1973.

Poslovni odbor je na svoji 56. seji razpravljal o operativnem planu proizvodnje za januar 1973 in ga tudi sprejel, sprejel je tudi predlagani plan nadur za mesec januar. Na tej seji je imenoval komisijo, ki ima nalogo, da prevzame lokal od Neda Periča, pripravi seznam inventarja ter predlaga, kaj naj bi odkupili. Potrebno je tudi, da sestavi plan stroškov za adaptacijo lokala in terne menze.

Komercialni direktor tov. ing. Belšak je člane seznanil s poslovnostjo izvora v letu 1973. V zvezi s tem je poslovni odbor odobril, da tov. Belšak skupno s predstavnikom Kemije-Impexa iz Ljubljane obišče nekatere inozemske kupce.

Na svoji 57. seji je iz sklada skupne porabe odobril finančno pomoč Osnovni šoli Radomlje v višini 1.000. Po sklepu te seje bo podjetje sklenilo pogodbo za raziskovalna dela, napredek proizvodnje in pomoč v zvezi s tekočo problematiko v proizvodnji — z ljubljanskim Inštitutom.

Na 58. seji pa je bil sprejet operativni plan proizvodnje za februar 1973.

Delavski svet je prav tako kot poslovni odbor razpravljal o planih za leto 1973 in tako sprejel plan investicij za leto 1973, plan varstva pri delu, plan reklame in

reprezentance, plan civilne zaštite ter plan izobraževanja in tudi plan proizvodnje ter plan obratovanja za leto 1973.

Poročilo komisije za izbiro izvajalca gradbenih del na objektu strojne dodelave KS II je dal tov. Smole in povedal, da so svoje ponudbe poslali Projekt Kranj, Beton iz Zagorja, Gradis iz Ljubljane, SGP Grosuplje, Vegrad iz Velenja, Tehnika iz Ljubljane in pa Obnova iz Ljubljane. Na podlagi predloga komisije je delavski svet sklenil, da izvajanje gradbenih in obrtniških del ter jeklene konstrukcije na objektu strojne dodelave KS II dodeli kot najcenejšemu in torej najugodnejšemu ponudniku Gradbenemu podjetju Obnova iz Ljubljane.

Tov. direktor je člane delavskega sveta podrobno seznanil s sredstvi, ki so potrebna za uresničitev predvidenih nalog. Poudaril je, da moramo dati prioriteto rekonstrukciji, energetiki, dodelavi, skladišču in pa koncentraciji OPS. Glede na njegov predlog je bil imenovan team, ki bo odgovoren za finančno-ekonomsko in kreditno problematiko in pa team za tehnološko-tehnično problematiko rekonstrukcije.

Informacijo o predlogu sprememb samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v skupini proizvajalcev papirja, celuloze in lesovine je podal tov. Milič. Dejal je, da v prvem delu sporazuma ni bistvenih sprememb. Predlagajo le, da se nekateri členi bolj precizno formulirajo in izrazoslovje prilagodi ustavnim dopolnilom. Pri kvalifikacijskih skupinah predlaga komisija, da se poleg že obstoječih v skupino priučenih uvede nova skupina takolimenovanih delavcev ozkih profilov in za to skupino določi poprečni KOD, popravljen pa je KOD za skupino nekvalificiranih in priučenih delavcev tako kot predpisuje spremembe družbenega dogovora.

Tov. direktor je člane DS seznanil, da je bila na plenumu v Krškem ustanovljena komisija za združevanje slovenske papirne industrije, kamor je bil imenovan tudi tov. Milič. Ker pa mora to potrditi tudi delavski svet, je predlagal, da člani na tej seji imenovanje potrdijo. S predlogom so se strinjali vsi prisotni razen tov. Dimca in tako je bil v komisijo za združevanje slovenske papirne industrije imenovan tov. Milič, dana pa so mu bila tudi vsa pooblastila za nemoteno delo.

Po sklepu te seje delavskega sveta bo podjetje od Krajevne skupnosti Vir odkupilo stavbo, kjer je ključavničarstvo Kožar.

Končno je bil sprejet še sklep o odpisu nekaterih osnovnih sredstev, ki so bila v bivšem frizerskem lokalu.

KOMISIJA DELAVSKEGA SVETA RAZREŠENA!

VEVČE, FEBRUAR — Komisija za razčiščenje problematike podjetja je podala na februarjski seji delavskega sveta zaključno poročilo o svojem delu in sklepih. Od ustanovitve lanskega leta do sedaj je obravnavala problematiko na premaznem oddelku in vprašanja generalnega razvoja podjetja, male investicije in medsebojne odnose v tovarni. Ugotovljeno je bilo, da se je precej delalo po zaključkih te komisije in da se je dejavnost podjetja nasploh oživila.

Sem spadajo vprašanja prodajno proizvodnega programa, investicijska problematika, poglobljeno samoupravljanje, sodelovanje med strokovnimi službami in ostala prizadevanja za izboljšanje organizacije.

Ker je delavski svet menil, da je komisija opravila svoje poslanstvo, je predlagal razrešitev, kar so člani sveta tudi z glasovanjem sprejeli.

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

TOVARNE CELULOZE MEDVODE

Neposredne naloge pri izvajanju ustavnih dopolnil

VEVČE, FEBRUAR — Ustavni zakon o izvedbi ustavnih amandmajev določa, da je treba ustavna dopolnila uporabljati neposredno. To pomeni, da se z njihovo izvedbo v delovnih organizacijah ne sme odlašati v pričakovanju podrobnejših predpisov za izvajanje.

Pri neposrednem uresničevanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah pa se je pojavilo mnogo vprašanj, ki so terjala jasnejši odgovor. V nekaterih organizacijah so pojmovali izvajanje ustavnih dopolnil zgolj kot formalno-pravno in organizacijsko vprašanje in niso bistveno posegli v obstoječe družbeno-ekonomske odnose. Bilo je tudi precej nerazumevanja, nejasnosti, dilem in drugih subjektivnih težav.

Da bi odpravila nejasnosti in dileme je zvezna skupščina dne 30. januarja sprejela priporočilo o neposrednih nalogah pri izvajanju ustavnih amandmajev XXI do XXIII.

V tem priporočilu je najprej razloženo, kaj je bistvo ustavnih amandmajev. Bistvo je v tem, da se delovnemu človeku zagotovi takšen družbeni in ekonomski položaj, ki mu bo omogočil neposredno in enakopravno odločanje o vseh zadevah družbene reprodukcije in o dohodku.

Priporočilo potem poudarja, da je glavni smisel novih odnosov, ki jih uvajajo ustavna dopolnila v tem, da se ustvarijo pogoji za hitrejšo in širše združevanje v gospodarstvu. Načrtovanje procesa dezintegracije in drobitve delovnih organizacij je v bistvu nasprotno ustavnim dopolnilom.

Vzpostavljanje novih odnosov po načelih ustavnih dopolnil je zelo odgovorna in dolgotrajna naloga, ne pa kratkotrajna gonja.

Da bi vsi delavci doumeli smisel in smotre ustavnih dopolnil, jih morajo temeljito razčleniti in opraviti nujne priprave za njihovo izvedbo. Zato zvezna skupščina priporoča, da je treba v vseh delovnih organizacijah ustanoviti telesa za pripravo izvedbe ustavnih dopolnil (akcijske odbore, komisije ipd.), sestavljena po delegatskem sistemu iz predstavnikov vseh organizacijskih enot delovne organizacije. Ti delegati naj bi bili nenehno v neposrednem stiku z vsemi delavci in naj bi skrbeli za njihovo vključevanje v razpravo in odločanje o ustavnih dopolnilih.

Med ključne naloge v vsem procesu uresničevanja ustavnih dopolnil spadajo po priporočilu zvezne skupščine zlasti naslednji dve: ustvarjanje temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) in določanje samoupravnega položaja delovnih ljudi v njih.

Priporočilo ugotavlja, da so imele največ uspeha tiste delovne organizacije, ki so se lotile ustanavljanja TOZD po skrbni analizi družbeno-ekonomskih odnosov v organizaciji in sistema upravljanja ter so pripravile več konkretnih alternativnih predlogov za bodočo organizacijo, podprtih z argumenti za in proti. S tem je bila zagotovljena načelna borba mnenj.

Zato zvezna skupščina priporoča, da naj organizacije, ki še niso analizirale svojih notranjih razmer in odnosov, izdelajo takšno analizo in v njej zajamejo:

— sedanje ekonomsko in finančno stanje delovne organiza-

cije v celoti in v posameznih delih;

— določitev ni razmejitev delovnih sredstev, poslovnih in drugih skladov, ki naj bi pripadli posameznim delom organizacije, bodočim TOZD;

— dohodek, ki bi se dosegal v posameznih delih delovne organizacije;

— analizo oziroma strukturo cen, iz katerih bi se ustvarjal ta dohodek;

— ugotovitev obveznosti in terjatev delovne organizacije in predlog za njihovo razdelitev med posamezne dele;

— analizo investicijskih sredstev, vloženih v posamezne dele delovne organizacije, ter določitev medsebojnih razmerij med posameznimi deli, da bi se uresničilo načelo in pravica do minulega dela;

— način upravljanja delovnega procesa in pooblastila posameznih služb in vodij v posameznih delih delovnega procesa;

— nosilce poslovnih odločitev in način sprejemanja odločitev, pooblastila posameznih individualnih izvršilnih in kolektivnih izvršilnih in kolektivnih izvršilnih organov ter njihove odgovornosti, s težnjo k decentralizaciji poslova;

— obravnavo splošnih aktov in pooblastil posameznih individualnih izvršilnih organov za ustrezne odločitve pri urejanju oziroma uresničevanju pravic in obveznosti delavcev iz njihovih medsebojnih razmerij pri delu;

— analizo dela organov samoupravljanja in individualnih izvršilnih organov ter njihove odnose z ustreznimi organi v posameznih delih delovne organizacije.

Nujno je, priporoča zvezna skupščina, da dobijo to analizo v roke vsi delavci v posameznih delih delovne organizacije, da bi se z njo seznanili in dognali realnost posameznih predlogov ter o njih zavzeli stališče.

Na podlagi analize stanja v delovni organizaciji naj se delegati, izvoljeni za pripravo izvedbe ustavnih dopolnil, opredelijo za najsprejemljivejšo rešitev in pripravijo predlog samoupravnega sporazuma o združevanju.

Hkrati s pripravo samoupravnega sporazuma o združevanju je treba predvideti, v katerih delih delovne organizacije bodo ustanovljene TOZD. Na podlagi tega je treba sestaviti osnutek statuta bodočih TOZD, da bi se o njih razpravljalo hkrati z izdelavo samoupravnega sporazuma.

Priporočilo zvezne skupščine bo vsem dejavnikom v našem podjetju spodbuda za še večjo angažiranost pri uresničevanju ustavnih dopolnil.

J. M.

FIKSNi STROŠKI POSEBEJ OBRAVNAVANI

VEVČE, FEBRUAR — Da bi delovne enote same spoznale, s kakšnimi stroški se srečujejo in da bi same predvidele potrebne stroške, je izvršilni odbor na svoji 2. redni seji obravnaval plan fiksnih stroškov.

Realizacija tega plana bo podana vsake tri mesece. Takrat bodo o tem obširneje razpravljali.

Papirnica Količevo

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE
DECEMBER 1972

Količinsko v %

Izdelek	XII./72 LP XII./72	I-XII./72 LP I.-XII./72	XII./72 OP XII./72	XII./72 XII./71	L XII./72 I.-XII./71
Papir	65,7	92,5	65,3	62,7	99,6
Karton	109,-	103,4	110,6	102,5	103,7
Lepenka	112,-	96,4	119,9	139,2	104,1
Skupaj	101,6	100,9	103,2	97,8	103,1
Proizvodnja lesovine	95,6	91,8	—	102,3	86,6

Vrednostno v %

Papir	60,7	88,3	63,-	55,3	93,1
Karton	106,1	107,1	107,5	97,5	108,-
Lepenka	107,1	102,4	112,5	129,5	112,7
Skupaj	97,3	102,9	99,4	91,6	105,6

I Z V O Z

Količinsko v %

Papir	79,4	59,1	78,4	106,1	87,5
Karton	92,7	48,7	74,4	208,3	124,9
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	87,4	52,9	75,8	154,-	104,7

Vrednostno v %

Papir	77,8	57,6	66,3	91,4	94,-
Karton	85,3	53,5	66,8	143,7	124,-
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	82,4	55,2	66,6	118,2	109,4

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH
STROJEV

ZA DECEMBER 1972

Stroj	Kol. čas	Prazniki ure	%	Remont ure	%	Zastoji ure	%	Izkor. str. %	Proizv. v t
PS I	744	24	3,2	—	—	46	6,2	90,6	74,8
PS II	744	24	3,2	—	—	49	6,6	90,2	299,9
KS I	744	24	3,2	—	—	10	1,3	95,5	682,8
KS II	744	24	3,2	—	—	33	4,4	92,4	1.188,1
LS	744	24	3,2	—	—	9	1,2	95,6	213,5
Skupaj	744	24	3,2	—	—	29	3,9	92,9	2.459,1
Brusilnica	744	24	3,2	—	—	41	5,5	91,3	412,-

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zaposl.
Poprečje v letu 1971	701	100,—	100,—
December 1972	694	99,—	104,6
Poprečje v letu 1972	696	99,3	103,8

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE

JANUAR 1973

Količinsko v %	I./73 OP I./73	I./73 I./72
Izdelek	100,6	119,8
Papir	105,6	111,8
Karton	103,1	97,6
Lepenka	104,4	112,1
Skupaj	104,4	112,1
Proizvodnja lesovine	83,4	119,7

Vrednostno v %

Papir	105,8	100,2
Karton	108,1	113,-
Lepenka	97,3	95,4
Skupaj	106,5	108,5

I Z V O Z

Količinsko v %

Papir	104,9	392,3
Karton	125,1	85,8
Lepenka	—	—
Skupaj	111,3	231,6

Vrednostno v %

Papir	61,9	374,-
Karton	117,7	50,2
Lepenka	—	—
Skupaj	103,8	199,9

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH
STROJEV ZA JANUAR 1973

Stroj	Kol. čas	Prazniki ure	%	Remont ure	%	Zastoji ure	%	Izkor. str. %	Proizv. v t
PS I	744	48	6,4	—	—	30	4,-	89,6	81,2
PS II	744	48	6,4	—	—	44	5,9	87,7	387,6
KS I	744	48	6,4	—	—	25	3,4	90,2	624,-
KS II	744	48	6,4	—	—	20	2,7	90,9	1.164,3
LS	744	48	6,4	—	—	13	1,7	91,9	189,5
Skupaj	744	48	6,4	—	—	26	3,5	90,1	2.446,6
Brusilnica	744	48	6,4	—	—	85	11,4	82,2	356,7

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zaposl.
Poprečje v letu 1972	696	100,—	100,—
Januar 1973	696	100,—	103,1

Seja delavskega sveta v februarju

MEDVODE, FEBRUAR — V začetku meseca februarja je delavski svet obravnaval poročilo o pripravah za združevanje v papirni industriji, spremembe samoupravnega sporazuma o delitvi osebnega dohodka, samoupravni sporazum in družbeni dogovor s področja stanovanjskega gospodarstva, predlog novega sistema za izračun vrednosti točke ter imenoval komisijo za uresničevanje ustavnih dopolnil.

Po obširni obravnavi poročila o plenumu organizacij združene dela s področja industrije celuloze in papirja in na podlagi stališč političnega aktiva, osnovne organizacije ZK in poslovnega odbora je delavski svet v zvezi s predvideno integracijo slovenske papirne industrije sprejel naslednje stališče:

Podjetje sodeluje v pripravah za združevanje podjetij slovenske papirne industrije, vendar pri tem ugotavlja, da so osnova za združitev razvojni programi posameznih podjetij, ki so sprejeti tudi v srednjeročnem in dolgoročnem programu razvoja slovenske papirne industrije, medtem ko za Medvode tak program ni bil sprejet oziroma je bil zavrnjen. Zato je nujno, da »Papirles« oz. organi, ki pripravljajo združitev, pred združitvijo razčistijo razvojni program za Medvode, ki mora biti sprejet v razvojnem programu združenega podjetja in naj se realizira v I. razvojni etapi združenega podjetja. Kot razvojni program se predlaga program, ki ga je izdelala posebna strokovna komisija »Papirlesa«.

Naše podjetje se lahko pod tem pogojem vključi v združeno podjetje slovenske papirne industrije. Delavski svet je obravnaval spremembe samoupravnega sporazuma o delitvi OD, ki jih je predlagala komisija in jih sprejel. Nikakor pa se DS ne strinja s stališčem Republiškega odbora sin-

dikata delavcev industrije in rudarstva ter verifikacijske komisije, ki ne priznavata izmenskega dela.

Glede na to, da je sedanji sistem formiranja mase OD in izračuna vrednosti točke v pretežni meri upošteval le proizvodne rezultate, so strokovne službe pripravile osnove novega sistema, na podlagi katerega bi se osebni dohodki formirali iz vkalkuliranih osebnih dohodkov in ostanka dohodka, oziroma dobička. Višina vkalkuliranih OD in dobička pa je odvisna med drugim od strukture in cene porabljenega lesa, ki se jo ugotovi z izdelavo kalkulacij za tono celuloze iz posameznih skupin lesa.

Delavski svet je sprejel osnove novega sistema formiranja OD in izračuna vrednost točke, ki v prvi vrsti upošteva ustvarjeni dobiček podjetja.

Delavski svet je potrdil samoupravni sporazum in družbeni do-

govor s področja stanovanjskega gospodarstva.

Komisijo za uresničevanje ustavnih amandmajev je delavski svet imenoval v naslednjem sestavu:

— Tomaž Lado — predsednik
— Ing. Uršič Anton
— Rozman Andrej
— Pleterski Breda
— Lejko Jože

Nadalje je delavski svet razrešil funkcije namestnika predsednika komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti tov. Franca Hočevarja na lastno željo in imenoval za namestnika predsednika tov. Jaka Gaberja.

Delavski svet je zavrnil ugovor delavca Marjana Staniča zoper sklep komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti, ki mu je izrekla javni opomin, ker je menil, da ugovor delavca ni utemeljen.

Nekaj novosti v pokojninskem zavarovanju

VEVČE, FEBRUAR — Prvega januarja 1973 je nehal veljati temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju, ki ga je sprejela zvezna skupščina dne 16. XII. 1964.

Po ustavnih dopolnilih je prišlo urejanje vprašanj pokojninskega in invalidskega zavarovanja, razen glede vojaških zavarovanec, v pristojnost republike. Zveza ureja samo še temeljne pravice zavarovancev pokojninskega ter invalidskega zavarovanja. Zato je zvezna skupščina dne 28. junija 1972 sprejela zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, skupščina SR Slovenije pa je dne 27. decembra 1972 sprejela zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Temeljna pravica iz pokojninskega zavarovanja je tudi po no-

vem zveznem zakonu pravica do starostne pokojnine — za primer starosti — ki pripada delavcem, zaposlenim najmanj s polovico polnega delovnega časa in delovnim invalidom ter vojaškim invalidom, če so zaposleni primerno preostali delovni zmognosti.

Pravico do starostne pokojnine pridobi zavarovanec, ki dopolni starost 60 let in pokojninsko dobo 20 let, zavarovanka pa, ko dopolni starost 55 let in pokojninsko dobo 20 let.

Zavarovanec oziroma zavarovanka, ki nima dopolnjene pokojninske dobe 20 let, pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 65 let oziroma zavarovanka 60 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe ob pogoj, da ima t. i. »gostoto zavarovalne dobe«. To pomeni, da mora biti del zavarovalne dobe dopolnjen v določenem razdobju, ki ga določa družbeni dogovor, sklenjen med skupnostjo pokojninskega zavarovanja SRS in med zvezo sindikatov.

Zavarovanec, ki dopolni pokojninsko dobo 40 let, oziroma zavarovanka, ki dopolni pokojninsko dobo 35 let, pridobi pravico do starostne pokojnine ne glede na starost.

Po prejšnjem temeljnem zakonu je zavarovanec lahko uveljavil t. i. »predčasno pokojnino« in se je starostno upokojil tudi pred dopolnjenimi 60 leti, oziroma zavarovanka pred 55 leti, če je zavarovanec dopolnil najmanj 35 let pokojninskega dobe in starost 55 let, zavarovanka pa najmanj 30 let pokojninske dobe in starost 50 let. Po novem zakonu ni mogoče več uveljaviti predčasne pokojnine. Izjemoma lahko zavarovanec do konca leta 1973 uveljavi predčasno pokojnino, če do tega roka dopolni 35 let pokojninske dobe in 55 let starosti, oziroma zavarovanka 30 let pokojninske dobe in 50 let starosti. Zavarovancu se predčasna pokojnina zmanjša za 1,33 % za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj.

Starostna pokojnina se odmerja od pokojninske osnove. Pokojninska osnova je mesečno poprečje osebnih dohodkov, ki jih je zavarovanec dobil za svoje tekoče in minulo delo v zadnjih 10 letih zavarovanja pred uveljavitvijo pravice do pokojnine ali v katerih koli zaporednih 10 letih zavarovanja po zavarovančevi izbiri. Osebnih dohodki iz prejšnjih let zavarovanja se valorizirajo tako, da ustrezajo gibanju poprečja OD na območju skupnosti pokojninskega zavarovanja. Družbeni dogovor določi, iz katerega koledarskega leta se vzamejo osebni dohodki za izračun pokojninske osnove.

Osebe, ki so do 31. decembra 1972 izpolnile pogoje za pridobitev pravice do pokojnine, pa do tega dne niso vložile zahteve, lahko uveljavljajo pravice še po prejšnjem zakonu, če vložijo zahtevo do 31. decembra 1973.

J. M.

Tovarna celuloze Medvode

	Plan %	I. %	I-(72) I-73 %
Celuloza	100	99,2	101,0
Pinotan	100	102,3	115,2

V proizvodnji so ible težave zaradi uporabe sekancev iz dohoda. Nastala pa je tudi okvara v kotlarni, ki je povzročila zastoj. Zaradi tega ni bil izpolnjen mesečni plan proizvodnje celuloze. Proizvodnja pinotana pa je bila dobra. Uporabili smo poleg celuloznega lesa tudi 7,8 % žamanja in 29,5 % sekancev.

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu januarju 1973

	Plan	Doseženo v I. 1973
Klasični papirji	100	118,2
Premazani papirji	100	84,4
Skupaj	100	106,2
Lesovina	100	102,2
Izvoz ton	100	85,4
Izvoz v dolarjih	100	89,1

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	Januar 1973	v I. 1972
I. PS	87,8	92,4
II. PS	89,0	90,2
III. PS	87,4	80,0
IV. PS	89,9	90,7
Skupaj:	88,5	91,2

Premazni stroj	49,9	52,1
Izmet klasičnih papirjev v %	7,20	7,91
Izmet premazanih papirjev v %	10,85	12,93

Proizvodnja papirja je bila v mesecu januarju kljub državnim praznikom nadpovprečno visoka. Vsekakor je na proizvodnjo ugodno vplival proizvodni program, ki je vseboval več papirjev z višjimi gramskimi težami, delno pa tudi nižji izmet. Tako smo od klasičnih vrst izdelali zopet več ofset papirjev, bank-posta, kulerjev, tapetnih ter peresnolahkih papirjev. Plana proizvodnje premazanih papirjev nismo dosegli, ker plan upošteva delo v štirih izmenah, delali pa smo še v treh, porasla je pa tudi zaloga nedovršene proizvodnje. Ca. polovico proizvodnje so obsegali obojestransko premazani papirji. Zastoji na PRS so bili normalno visoki, za ca. 2 % pa se je glede na 1. 1972 znižal izmet.

Proizvodnja lesovine je bila normalno visoka, ker je brusilnica, razen nekaj dni zaradi redukcije el. energije, normalno obratovala.

Marija Premrl

Majda Golob

Marija Alič — prebiralka

Ivka Peternel

Marija Smrekar

Pred 8. marcem — pogovor z ženami!

VEVČE, FEBRUAR 1973. — Tradicija je že, da se v našem časopisu vsak mesec pogovorimo z določeno skupino ljudi iz katerega koli oddelka. Tokrat pa bi bilo zelo narobe, če ne bi tik pred 8. marcem, mednarodnim praznikom žena, zaustavili naše žene na delovnih mestih. O samem prazniku ni bilo treba dosti govoriti. Tega vsi spoštujemo, vemo zanj, posebno naše tovarišice. Zanimala so nas vprašanja in odgovori iz vsakdanjega življenja v tovarni. Te odgovore posvetimo pomembnemu prazniku in pogledimo, kaj so rekle.

Marija Premrl — tehtarica: Kaj pomeni 8. marec za vas osebno in ali imate občutek, da je ta dan nekaj posebnega?

Zdi se mi, da je vsaj 1 dan v letu posvečen ženam, bodisi doma, privatno ali v službi. Dobimo čestitke, šopke, stisnejo nam prijazno roko. Takrat smo vesele, zadovoljne in sproščene. Boli pa me to, da se ta dan in pravice žene priznajo komaj na eni četrtino zemeljske oble. Veliko je še narodov in družbenih sistemov, ki tega nikakor ne upoštevajo. Človečanskim in drugih pravic ne priznajo. Borba žena za dom, družino, družbeno politično osvoboditev in enakopravnost, borba za otroka je velika, težka, vendar vse prepočasna.

Majda Golob — prebiralka: Ste članica delavskega sveta. Ali menite, da so seje tega najvišjega organa samoupravljanja dovolj pogoste in jasne?

Za pogostost sej po potrebi skrbijo strokovne službe in mislim, da se sestanemo pač takrat, kot je treba obravnavati tekoče organizacijske in druge zadeve. Glede jasnosti pa je tako: Kar se tiče proizvodnje in poročil ali se tiče problemov okoli tega, dobro razumem. Težje pa je ob sprejemanju važnejših sklepov, ob zaključnem računu, ob sprejemanju plana, odobritvi investicij in podobno. Zato pa se mi zdi, da sem premalo kvalificirana, tudi, če se trudim, da bi stvar razumela.

Marija Alič — prebiralka: Ali se kot zastopnica oddelka često pogovarjate s sodelavkami o odločitvah na sejah DS, katerim ste

prisostvovali in za sklepe glasovali?

Seveda, zmeraj se pogovorimo že pred sejo, ko dobimo material za razpravo in dnevni red seje. To storimo na skupnih sestankih na delovnem mestu, ki trajajo včasih pol ure, včasih nekaj manj ali pa tudi nekaj več, kar je odvisno od obsežnosti programa. Pa tudi vmes se pogovorimo. Tako med delom, saj redno pride do debat, ki utegnejo včasih biti tudi precej živahne. Pri glasovanju na seji pa je tako: Če sklep razumem, če je obrazložitev popolna, potem pač dvignem roko ali se tudi oglasim, sicer sem pa raje tiho.

Ivka Peternel — tajnica direktorja: Kot vem, sta v odborih oz. komisijah delavskega sveta samo dve ženski. Vi in tov. Levičnikova. Kaj menite o tem?

Zdi se mi, da nas pri postavljanju komisij in odborov pri delavskem svetu naši delovni tovariši nehoti prezrejo, me same pa smo tudi krive, ker pri tem lepo skromno stojimo ob strani in si mislimo, zakaj bi si nalagale odgovornosti, če to ni nujno. Tako gre že vrsto let. Vendar se spominjam, da je pred leti več žena aktivno sodelovalo v najrazličnejših organih in organizacijah v podjetju in da bi bilo tudi zdaj lahko tako. Na to je treba misliti pri bližnjih volitvah novih organov upravljanja.

V naši delovni organizaciji nas je zaposlenih nekaj več kot 300 žena, večina od teh je v proizvodnji, predvsem v ročni obdelavi, potem žene papirniški in ke-

mijski tehniki in laborantke v tehničnih službah, pa delavke v upravi, od komercialne, računovodstva do raznih administrativnih delavk v različnih službah in seveda delavke v delavski restavraciji.

Res je večina žena v podjetju zaposlena predvsem na polkvalificiranih, kvalificiranih in srednjestrokovnih delovnih mestih, vendar sem prepričana, da bi bila večina sposobna enakopravno sodelovati v organih upravljanja s svojimi moškimi tovariši.

čevanje v razna društva, saj si vsi želimo, da bi nam zrasli v upravi, od komercialne, računovodstva do raznih administrativnih delavk v različnih službah in seveda delavke v delavski restavraciji.

No in pri taki angažiranosti žena, ki je posledica načina življenja, kakršnega živimo, ko nam enakopravnost nalaga vsak dan nova bremena, ni nobene žene v odboru za kadrovska vprašanja in izobraževanje, le ena v odboru za družbeni standard, nobene v

Sodelovanje v odborih in komisijah delavskega sveta niti ne bi preveč obremenjevalo žena, ki bi v njih sodelovale, ker večina komisij zaseda med rednim delovnim časom.

Za zaključek samo še zaželim, naj se tako stanje v bodoče spremeni. Prepričana sem, da bo sodelovanje večjega števila žena v vseh organih upravljanja v podjetju samo prispevalo k boljšemu delu naše delovne organizacije in večjemu zadovoljstvu vseh njenih članov.

Marta Zabukovec — vodja previjalnega stroja: Koliko časa ste že v tovarni in koliko časa na tem delovnem mestu? Kako se počutite v kolektivu. Ali se da delati in to prijetno delati?

V tovarni sem od julija 1962. Šest let sem bila v ročni dodelavi papirja kot prebiralka, sedaj pa sem že peto leto v strojni dodelavi, kjer opravljam različna dela: pomočnik pri gladilnem stroju, pri rezalnem stroju, kot vodja previjalnega stroja, če pa potreba pokaže, pa pospravljam tudi izmet. Delo oddelka mora pač nemoteno naprej in nobenemu ne pade krona z glave, če kdaj pa kdaj postori tudi kaj takega, kar je po kvaliteti dela nižje od kvalifikacije delavca. V podrobnosti se ne bom spuščala, kar pa se tiče samega dela, mi v tem oddelku zelo ustreza. V strojni dodelavi je tovarništvo na visoki ravni, vsaj na naši izmeni. Delati se da, kar se tiče vzdušja in okolja, so pa težave tehničnega značaja glede na kvaliteto izdelka, ostalo pa odpravljajo za to poklicani strokovnjaki. V probleme življenja, kot npr. družbeni standard in drugo pa se ne spuščam, ker se mi zdi, da bi te besede in želje, pobral veter.

Marija Smrekar — prebiralka: Nekaj vaših tovarišic je v preteklem obdobju, nekaj pa jih še se-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Marta Zabukovec

Vemo, da se pri nas žene poleg dela še izobražujejo, da dobro poznajo probleme na svojih delovnih mestih. Zanimamo se za svoje delo, za delo svojih sodelavcev in sodelavk, ni nam vseeno, kako tečejo stvari v tovarni, pa tudi zunaj nje. Poleg dela v tovarni moramo biti dobre gospodinje in razumevajoče žene in matere. Še bolj kot može, nas prizadenejo problemi otroškega varstva, pravilno izkoriščeni prosti čas naših otrok, njihovo vklju-

komisijah za zdravstveno in tehnično varstvo, za požarno in civilno varnost, nobene v odboru za delitev dohodka in osebnih dohodkov, vprašljivo je morda le sodelovanje v komisiji za tehnične izboljšave zaradi višje strokovnosti. V tovarni je veliko žena z dolgoletnim delovnim stažem in življenjskimi izkušnjami, ki bi lahko koristno sodelovale v komisiji za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti pa tudi v njej ni nobene žene.

Fani Skubic

Betka Lukec

Irena Lipovec

Vlasta Mohorčič

Iva Trtnik

Pred 8. marcem — pogovor z ženami!

(Nadaljevanje s 3. strani)

daj obiskuje poklicno papirniško šolo. Kako gledate na to?

Ženske imajo prav, ko hodijo v papirniško ali kako drugo šolo ali pa se sicer izobražujejo. Zboljšujejo položaj, kar se tiče zaslužka in teže dela, kar je verjetno glavni cilj. Prepričana sem, da bodo kot kvalificirane moči več prispevale k poteku dela. Ni prav, da se nekatere izobražujejo na račun oz. stroške podjetja, potem pa tovarni pokažejo pete. Tudi kritizirati pomanjkljivo zavest, morda pa tudi premajhno možnost za ustrezno zaposlitev po končani šoli. Smo pač industrija, ki dela na izmene, to pa je za žene po zakonu nedopustno, na dnevnih izmenah pa so delovna mesta ustrezno zasedena.

Fani Skubic — zavijalka: Kako usklajate relativno težko delo v tovarni z delom doma v družini? Ali najdete čas za razvedrilo?

Sedaj ste pa naleteli na napačno. Družine nimam, sem še samska. Mislim pa, da moje tovarišice, ki imajo družine, res težko zmagujejo, saj sem že jaz, ki po delu v tovarni nimam nujnih obveznosti doma, včasih popoldne utrujena. Čas za razvedrilo pa najdem. Človek ne more in tudi ne sme samo delati in misliti na tovarno. Največ časa mi vzame televizor, posebno sedaj pozimi. Poleti precej prehodim po naših bližnjih hribih, to je denimo Prežganju, Jančah itd. Vleče me tudi na planine in na morje. Avtomobila sicer nimam, se pa prislonim k enemu od bratov ali sestra, ki imajo vsi prevozna sredstva. Najraje grem na Veliko planino. Na morju pa se prav lepo počutim v našem počitniškem domu v Novigradu.

Betka Lukec — prebiralka-števka — vodja skupine: Organizacija dela v ročni dodelavi papirja je živa. Vedno je kaj novega. Kako sprejemate novitete in kako se počutite, ko se spremembe vtečejo?

Če so novitete dobre, jih rade sprejemamo. Če pa nam ne ustrezajo, smo pa predstavnice grup postavljene za to, da se pogovorimo s sodelavkami in nato z vodjem proizvodnje v ročni dodelavi papirja. Rezultat je skoraj vedno uspešen. Šef nas razume in se da pogovoriti z njim. Seveda, če pa je novi ukrep koristen za oddelek in tovarno, nas mora o tem prepričati, me pa se potem med seboj pogovorimo. Kadar se izkaže, da je nov način dela ali ka-

kršen koli drug organizacijski ukrep pozitiven, in vidimo, da je stvar stekla, smo vse zadovoljne. Lep primer za to je tempirano delo, ki je sedaj uvedeno, s pavzami za kratek počitek (izven časa za malico) in pa pavzo za kavo ali mali klepet. Red v oddelku je drugačen, kot je bil včasih. Res je disciplina včasih na prvi pogled preostra, vendar tako vzorna, da se delovne grupe tega zavedajo in po tem ravnaajo. Zato ni prav nič čudno, če se delo hitreje in bolj spontano odvija. Najbolj pa smo zadovoljne z objektivnostjo vodstva. Vse smo enake, stare in mlade, lepe in grde (grdih ni, op. uredništva).

Irena Lipovec — dovažalka: Ste najmlajša žena v kolektivu. Komaj pred nekaj tedni ste prišli v tovarno. Kakšni so vaši prvi vtisi?

Sem zadovoljna. V okolje sem se vživela. Sodelavke so me prijazno sprejele, tako da sem se lahko hitro vključila v delo. Skoraj štiri leta sem delala v Nemčiji kot šivilja. Z mojem sva se seznanila na delovnem mestu v Nemčiji. Oba je vleklo domov domotožje, ki je bilo večje od dobrega zaslužka. Razlike med organizacijo dela tam in tukaj ne občutim. Povsod naj bi veljal moto: dobro delati. Na Vevče me je vleklo tudi okolje, saj sem tu rojena in sem kot otrok preživela najlepša leta. Bila sem vključena v plavalni klub »Slavija«, za katerega sem tudi plavala v pionirskih vrstah. Zaradi družine tega pač ne bom mogla več, izkoristila pa bom letni bazen za razvedrilo in rekreacijo.

Vlasta Mohorčič — referent za prodajo tapet: Oddelek za izdelavo tapet je v gradnji. Vi pa že delate kot referent za prodajo tapet. Prosim, če bi našim bralcem povedali, kako to področje dela pripravljate in kaj bo vaša glavna naloga, ko bo proizvodnja stekla? In še, kakšni so vaši prvi vtisi med kolektivom?

Od prihoda v Papirnico Vevče, pa do odhoda vodje tapetnega oddelka ing. Bogoviča na prakso pri našem dobavitelju, sem pripravljala vzorce tapet, ki pridejo v ožjo izbiro. Sedaj pa pripravljam barvne kombinacije že izbranih vzorcev in embalažo za tapete. Pogovarjali smo se že o kooperaciji tapete — zavese s tovarno »Induplati« Jarše. Moja naloga in naloga celotnega tapetnega oddelka je, da se čimbolj približamo modnemu stilu in okusu

Tole pa je res zanimivo!

ter kvaliteti tapet ostalih evropsko razvitih držav in tako ustrezemo želji naših potrošnikov. V kolektiv imam še zelo malo vpogleda, o ožjih sodelavcih pa imam najlepše mnenje.

Iva Trtnik — prebiralka: Začeli ste z najenostavnejšimi deli v ročni dodelavi papirja, postala prebiralka, napravila poklicno papirniško šolo, kmalu pa boste postali papirniški tehnik. Povejte prosim, kako usklajate delo, gospodinjstvo in študij, ki je pri vas vzoren?

Delo v ročni dodelavi papirja je utrujajoče, zlasti za tiste ženske, ki so fizično slabše. To in pa želja po strokovnem znanju me je vodilo, da sem se javila na razpis v »Našem delu« in vpisala v poklicno papirniško šolo. Samo učenje mi res ne dela težav. Najtežje zame je bilo spoznati papirni stroj in njegovo delovanje.

Dan izplačila osebnih dohodkov

Tudi za potek proizvodnje se je treba zanimati!

VEVČE, FEBRUAR — Zadnjega sestanka OZK 7. februarja 1973 se je deležilo 47 članov organizacije, predsednik DS podjetja in predsednik IO KMP. Po pregledu realizacije sklepov zadnjih sestankov OZK, sta tov. sekretar OZK in tov. Ljubo Zabukovec povedala nekaj o evidenčnem popisu članstva ZK, ki bo trajal od 26. februarja do 3. marca 1973. Za izvedbo popisa

članstva OZK Papirnice Vevče, so bile izvoljene tovarišice: Magda Sešek, Lenčka Lovec in Ivka Peternel, ki se bodo pred popisom udeležile krajšega seminarja. Kadrovska komisija je zadolžena, da skupno s sekretarjem organizacije poskrbi za nemoten potek popisa.

V nadaljevanju je tov. sekretar OZK predlagal, da naj sestanek poteka ob obravnavi problematike proizvodnje. Za tem je navedel še probleme v proizvodnji, ki bi lahko v vsakem trenutku povzročili večje težave:

— na II. PS je prišlo do problema zaradi iztrošenega manšona. Manšona pa ni bilo rezervnega. Zaradi tega se je zmanjšala proizvodnja in kvaliteta papirja;

— na IV. PS so zaradi neustreznosti sušilne klobučevine (sušilno sito) izdelali v drugi polovici decembra 1972 ter mesecu januarju 1973 približno 200 ton papirja manj. Zaradi neustreznosti sušilnega sita se je papir slabše sušil in je bila hitrost PS zmanjšana. Rezervnega sušilnega sita ni bilo. Delavci pri IV. PS so opozarjali na slabo kvaliteto klobučevine, od strani odgovornih pa ni bilo nobenega ukrepa in tudi v zapisnikih IO niso zasledili nobenih obrazložitvev o vzrokih, zaradi katerih je škoda nastala;

— I. PS je 12. januarja 1973 zaradi pomanjkanja celuloze SM stal 6 ur, kar tudi ni bilo nikjer nič omenjeno. Mislim, je dejal tov. sekretar, da je tak način ne popolnega informiranja nepravilen v odnosu do delavcev.

Problematiko dela in obratovanja v posameznem oddelku pa je obrazložil Edo Ulčakar, dipl. ing. V razpravi je sodelovalo nekaj članov in to:

Tov. Avbelj Ivo je vprašal, če so te probleme že reševali v tehnični službi in če ta točka služi

Saj veste, ženske nismo za take stvari. Po pridobljenem poklicu papirničarja me je želja po poglobitvi znanja vlekla naprej. Začela sem obiskovati tehniško šolo za odrasle. Tu pa so se začele prave težave. Studij je zahtevnejši in vzame vsako minuto prostega časa. Nimam ne prostih večerov, ne nedelj. Delo v tovarni, obiskovanje šole, učenje in še družina. Še dobro, da imam razumevajočega moža, ki mi priskoči na pomoč. Razumevanja pa ne najdem pri sodelavkah in predpostavljanih.

V letošnjem letu bom šolo končala. Upam, da bom pridobljeno znanje s pridom uporabljala. Ob tej priložnosti pa se tudi zahvaljujem strokovnim službam in samoupravnim organom, ki so mi zaupali in omogočili šolanje.

kot informacija ali tema za iskanje krivcev. Vprašal je tudi sekretarja OZK, če je zahteval uradna pojasnila.

Tov. sekretar je odgovoril, da ni zahteval uradnega pojasnila, ker je pričakoval odgovore v zapisnikih IO. Menil pa je, da mora OZK zahtevati odgovore — pojasnila odgovornih služb o navedeni problematiki in da se ugotovi, kdo je bil za te probleme odgovoren.

Tov. Vengust Albin je dejal, da problematike nismo začeli obravnavati na pravem koncu. Če se že poslužujemo konkretnih problemov, moramo ob tem navesti tudi osebo, ki je odgovorna za delo. Tako bi bil sestanek učinkovitejši, saj bi bil zaključki popolni. Za težave z manšonom takoj nisem vedel. Prvi vzrok je ta, da je manšon neobičajno 30 dni predčasno pokazal napake. Res pa je, da je bilo naročilo novega manšona nekaj dni prepozno.

Tov. Mrhar Ivan je bil mnenja, da so to problemi tehnične, komercialne narave ali discipline. Vendar se kot organizacija nismo držali dogovora, da se za vse pomembnejše točke dnevnega reda predhodno sestane sekretariat, ki bi skupno s strokovnjaki pripravil točnejše poročilo o problematiki. Tako bi današnji sestanek potekal organizirano in tako bi imeli ne samo konkretne probleme, ampak tudi konkretne odgovore.

Od predlaganih sklepov je OZK po končani razpravi in o tej temi sprejela sklep:

Predlagamo, da strokovne službe podajo poročilo o proizvodnih problemih na eni prihodnjih sej DS. Poročilo strokovnih služb bo obravnavala tudi OZK.

Ob zaključku sestanka so izvolili za novega člana sekretariata OZK tov. Iva Avblja.

M. J.

Anica Magister poravnava formatni papir potem, ko ga je prebrala

Gospodarski načrt 1973

VEVČE, FEBRUAR — Sestava plana za leto 1973 je težji problem kot prejšnja leta. V sredini leta pričakujemo v našem podjetju začetek obratovanja novega obrata proizvodnje tapet. Pomanjkanje tekočih podatkov o stroških proizvodnje tapet in o prodaji tapet je onemogočilo sestavo kolikor toliko točnega plana prodaje, porabe surovin, finančnega uspeha itd. Sklenili smo, da bo sledil letošnjemu planu v sredi leta ob začetku obratovanja proizvodnje tapet rebalans. V sedanjem planu so pa že upoštevani stroški, ki bodo nastali z izgradnjo novega obrata.

Plan prodaje je vsako leto osnova našega planiranja. Iz njega izhaja vrsta planov kot npr. plan porabe surovin, plan proizvodnje, plan finančnega uspeha itd. Letos je bil sestavljen na komercialno-tehničnem posvetu in je plod sodelovanja strokovnjakov obeh sektorjev.

Načrtovana prodajna količina je 36640 ton papirja neto z ovojnino. Od tega je predvideno 28240 ton za prodajo na domačem trgu in 8400 ton za izvoz. Prodaja klasičnih vrst papirjev bo znašala 23640 ton, od katerih bomo 6900 ton plasirali na inozemskem tržišču. Prodajna količina brezlesnih papirjev znaša 17280 ton. Prodaja najvažnejših izdelkov iz te skupine je naslednja:

	ton
Bankpost	2400
Planica	2580
Morava	3060
Jadran ofset	2160
Istra	1920
Xerox	600
Planica pregan	600
Peresnolahek	600
Ciklostil	1800
Ostali brezlesni pisalni	1080

Za izvoz je predvidena celotna količina ciklostila tj. 1800 t, kot tudi velika količina bankposta ter nekaj od drugih vrst papirja.

Prodaja srednjefinih papirjev je količinsko predvidena v višini 6360 ton, od tega 1560 ton za izvoz. Plan prodaje za vrste srednjefinih papirjev je naslednji:

	ton
Srednjefini pisalni papir	1680
Tapetni papir	2400
Kuler	2230

Načrtovana prodaja premazanih papirjev je v letošnjem letu zelo velika in dosega številko 13000 ton, od tega 1800 ton za izvoz.

Plan po vrstah premazanega papirja:

	ton
Slavija	450
Slavija Extra	6050
Avala A	800
Avala Curtis	900
Avala mat	900
Emona A	3900

Višina celotne realizacije v letu 1973 je načrtovana v znesku 234.581.000 din. Od tega realizacija klasičnih papirjev 129.562.000 dinarjev, realizacija premazanih papirjev 105.019.000 din. Planirani izvoz v dolarjih znaša 2.375.000.

Plan proizvodnje po strojih, upoštevaje izmet pa da sledečo sliko:

	Bruto ton
I. papirni stroj	5244
II. papirni stroj	7873
III. papirni stroj	10328
IV. papirni stroj	15294
Skupaj	38739

Predvidena proizvodnja osnove za premaz na IV. papirnem stroju znaša 12641 ton.

Obratni dnevi v letu 1973 znašajo v letu 1973 za papirne stroje 340,83 din od koledarskega fonda 365 dni, za premazni stroj 343,33 din in za brusilnico 337,33 din. Pri računanju smo upoštevali 9 dni državnih praznikov, tedenska čiščenja in remonte.

Na podlagi obratnih dni se lahko izračuna tudi stopnja izkoriščenosti zmogljivosti, ta znaša:

	%
Papirni stroji	90,29
Premazni stroji	66,05
Brusilnica	87,39

Za proizvodnjo 38739 bruto ton papirja bomo potrebovali sledeče vrste vlaknin in polnil:

	ton
Celuloza iglavci sulfatna	13750
Celuloza iglavci sulfatna	2260
Celuloza listavci	10450
Celuloza slama	1740
Lesovina	3320
Kaolin	5730
Kreda	750

Finančni plan je predvidel 5 odstotkov dobička. V tabeli podana struktura realizacije da naslednjo podobo:

	v 000 din	Struktura %
Realizacija proizvodnje	234.581	100
Variabilni stroški	177.712	76
Fiksni stroški	44.582	19
Dobiček	12.287	5

KOLIČEVO, FEBRUAR — Od delovnih sredstev in njihovega vzdrževanja so odvisne proizvodne kapacitete podjetja in kvaliteta proizvodov ter s tem posredno tudi celotni prihodek oziroma dobiček podjetja. Nenačrtno vzdrževanje delovnih sredstev znižuje proizvodne kapacitete podjetja in kvaliteto proizvodov in s tem tudi celotni prihodek oziroma dobiček podjetja. V interesu delavcev zaposlenih v podjetju je torej, da imamo vzpostavljen takšen sistem vzdrževanja delovnih sredstev, ki ne bo v stanju samo popravljati nastale napake na delovnih sredstvih ampak tudi preprečevati prekinitve sodelovanja delovnih sredstev v proizvodno-poslovnem procesu podjetja.

Odgovorimo si najprej na vprašanje, kaj je vzdrževanje? Če pustimo ob strani zastarelo pojmovanje vzdrževanja, ki vsebuje samo popravilo okvar in običajne letne remonte, potem, ko govorimo o vzdrževanju, običajno mislimo na naslednje dejavnosti:

- planske preglede
- čiščenje
- mazanje
- plansko popravilo in
- popravilo okvar.

Navedene dejavnosti skupno z organizirano oskrbo z rezervnimi deli in sklopi predstavljajo **vzdrževanje v ožjem smislu**.

Pri vzdrževanju del. sredstev v ožjem smislu pa naletimo na številne težave, ki se odražajo predvsem v:

- nezanjsljivosti za obratovanje,
- neprimernosti za vzdrževanje,
- raznolikosti delovnih sredstev in sestavnih delov,
- pomanjkljivih navodilih za vzdrževanje itd.

V industrijskih podjetjih se zaradi navedenih težav vsebolj uveljavlja **vzdrževanje v širšem smislu**, ki vključuje dejavnosti poznane pod imenom **organizacija delovnih sredstev**. Te dejavnosti so:

- Projektiranje oziroma izbor in nabava delovnih sredstev**, ki z vidika vzdrževanja vključuje:
 - zanesljivost za obratovanje
 - sposobnost za vzdrževanje
 - poenotenje sestavnih delov in sklopov
 - vsklajenost s predpisi
- Priprava delovnih sredstev za proizvodnjo**:
 - priprava dokumentacije za vzdrževanje
 - priprava ali izdelava navodil za obratovanje
 - poučevanje delavcev o obratovanju in vzdrževanju

Planiran procent pokritja za 1973 je 24,2 %. Iz danih podatkov smo izračunali tudi prag rentabilnosti. Dosegli ga bomo v prvi polovici meseca oktobra. Prag rentabilnosti pomeni točko, v kateri pokrijemo fiksne stroške podjetja za obračunsko dobo in od koder naprej poslujeemo z dobičkom. Načrtovani pogoji so v našem primeru ugodni in če se ne bodo spremenili v našo škodo, bomo zadnja dva meseca in pol celotno pokritje lahko odvajali v dobiček.

Načrtovane so bile tudi organizacijske naloge. Najvažnejša med njimi je dokončna usposobitev programskega centra. Namen programskega centra je doseči večjo rentabilnost v poslovanju podjetja. Z njegovo pomočjo bomo dosegli več smotnosti v proizvodnji, nabavi osnovnih surovin in prodaji, ker se samo na podlagi dobrega programa lahko držimo rokov. Naloga strokovnih služb je, da se s programskim centrom povežejo in mu omogočijo nemoteno delovanje. A. N.

Organizacija delovnih sredstev

Novo (širše) pojmovanje vzdrževanja

c) Spremljanje delovnih sredstev v proizvodnji:

- preizkusno obratovanje
- izkoriščenost delovnih sredstev
- proizvodne in vzdrževalne sposobnosti

d) Vzdrževanje v ožjem smislu (pregledi, čiščenje, mazanje, popravila)

e) Analize s tehnično-ekonomskega vidika in izločanje delovnih sredstev iz proizvodno-poslovnega procesa ter uvajanje novih delovnih sredstev.

Da bi se doseglo tekoče odvijanje vseh dejavnosti iz okvirja vzdrževanja v širšem smislu, bi bilo potrebno vzpostaviti:

VEVČE, FEBRUAR — Proizvodnja v letu 1972 je bila 35489 ton neto papirja z ovojnino. To kaže na malenkostno povečanje od 1971, ko smo dosegli 35261 t.

Klasičnih papirjev smo izdelali 25064 ton ali 2430 ton manj kot leta 1971. Razlika gre v večjo proizvodnjo oplemenitenih premazanih papirjev. V proizvodnem programu opazimo povečanje deleža pigmentiranih papirjev, ciklostila, bankposta in kontaktnih papirjev. Delež offseta, pelurja, standardnih pisalnih in taktih papirjev. Delež offseta, lesnih papirjev smo proizvedli 19832 ton. Najvažnejši med njimi so:

	ton
Ofset papirji	8386
Ciklostil	1990
Mehanografski	1035
Bankpost	1656
Pigmentirani	1648
Morava	1214
Brezlesni pisalni papirji	2187

Srednjefinih papirjev smo v 1972 izdelali več kot leto poprej in sicer 5232 t. Predvsem se je povečal delež tapetnih papirjev. Med srednjefinimi papirji smo

največ izdelali kulerja 2521 t. Povečanje proizvodnje srednjefinih papirjev je povzročilo tudi povečanje proizvodnje lesovine od 2645 t v letu 1971 na 2865 t v 1972.

Kapacitete premaznega stroja so bile izkoriščene 63,9 %, v letu 1971 pa 64,8 %.

V 1972 smo 862 krat menjali program na papirnih strojih, ali na vsakih 37 ur. To je boljše kot 1971, vendar slabše v primeri z 1970, ko smo menjali program vsakih 41 ur.

Povečanje dodelavnega izmeta nam mora biti znak za izboljšanje kvalitete proizvodnje. Tabela nam pokaže, da količina izmeta narašča in se približuje ravni iz leta 1969:

Leto	Izmet ton	% izmeta
1969	3017	8
1970	2606	7,17
1971	2758	7,41
1972	2945	7,91

Dodelavni izmet se je povečal na papirjih, ki jih izdelujeta prvi in tretji papirni stroj. Opazen je visok izmet zlasti pri off-set papirjih.

Dodelavni izmet na posameznem stroju se je zmanjšal. Pregled nam pokaže zmanjšanje dodelavnega izmeta za 1 %.

Leto	% izmeta
1970	18,12
1971	14,02
1972	12,93

Komercialni sektor je prodal 1972 35715 t papirja v vrednosti 202.283.622 din. Vrednostno je bila prodaja za 12,6 % višja kot v 1971, količinsko pa le za 1,4 %. Zvišanje vrednosti realizacije nam v znanih pogojih zamrzneja prodajnih cen kaže, da se je prodajni in s tem proizvodni program izboljšal. V letu 1972 je opazen še večji premik k oplemenitenim papirjem.

Izvoza je bilo 1972 9360 t, kar znese 26241 tisoč din, tj. za 100 % več kot 1971.

Dosežena povprečna prodajna cena je 5,66 din/kg. Za klasične papirje znaša 5,07 din/kg za premazane pa 7,09 din/kg.

A. N.

Literatura:

Bajec E., Održavanje mašina i opreme

Karel Dimc

Pričetek druge faze investicijskega programa

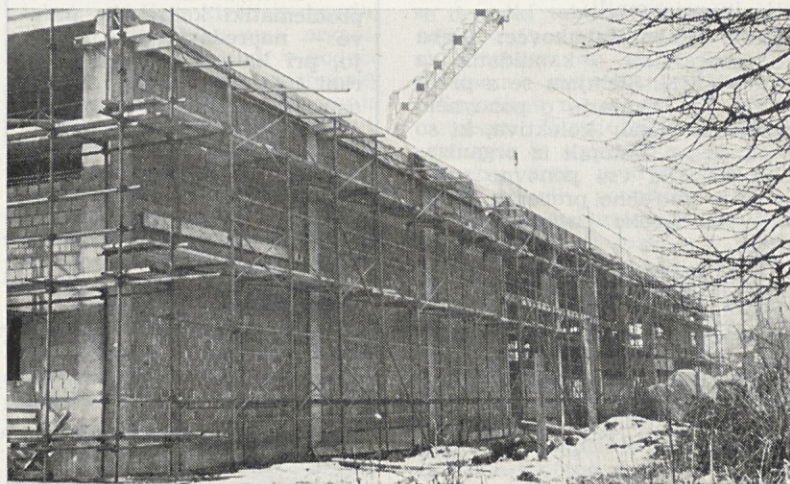
VEVČE, FEBRUAR — Prva faza investicijskega programa — izgradnja tapet je v polnem teku. Gradbena dela stavbe potekajo z neverjetno naglico. Tu je treba dati priznanje podjetju »Gradis« in njegovi organizacijski ter tehnološki sposobnosti, istočasno pa slučaju, da je letošnja zima za gradnjo tako primerna kot še nikoli doslej. Tudi en dan med potekom gradnje ni bil neproduktiven. Zato upamo že prihodnji mesec na izdobavo strojev in na pričetek montaže (skoraj en mesec pred rokom).

Istočasno pa so se že pričele priprave na drugo fazo realizacije investicijskega programa — izgradnja industrijske toplarne (kotlarne in strojnice). V zvezi s tem so nekateri naši strokovni delavci obiskali Babcock Oberhausen, na povabilo te firme kot najresnejšega ponudnika in nekaj tovarn, ki obratujejo s stroji te firme.

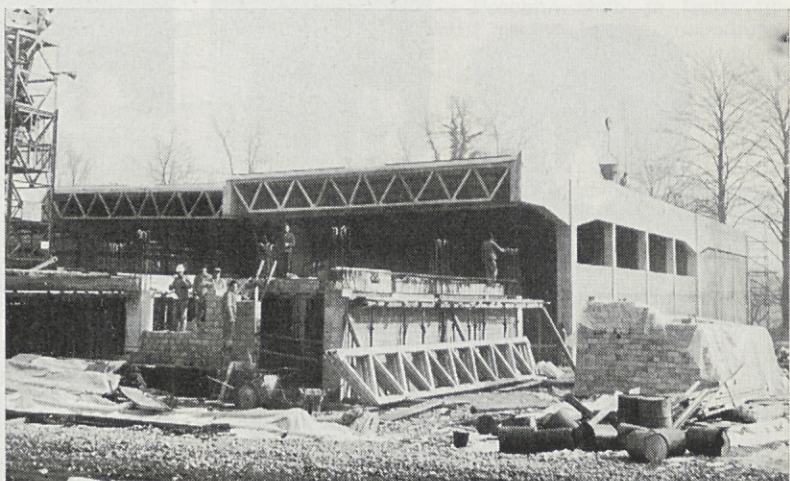
Na predlog investicijskega oddelka je izvršilni odbor potrdil formiranje delovne skupine za izvajanje projekta toplarne.

Skupino sestavljajo: dipl. ing. Peter Jeriha, vodja energetike, kot nosilec del; dipl. ing. Dušan Kogej, vodja laboratorija, odgovoren za vodna dela; ing. Stane Jalovec, za strojni del; tov. Lado Lešnjak, za elektro del; tov. Leopold Gorše, za gradnjo in tov. Valerija Jasenc, odgovorna za uvoz. Za koordinacijo vseh del in področij bo skrbel vodja investicije dipl. ing. strojništva Marjan Urek.

Kolikor pa bo potrebno, bodo skupini pomagali še: razvojni oddelk, konstrukcijski biro, vzdrževanje in komercialni oddelk.

Gradnja »Tapet« z jugozahodne strani (stanje 8. februarja 1973)

Pogled s severozahodne strani na gradnjo Oddelka za tapete (stanje dne 8. februarja 1973)

Razprave in sprejeti sklepi na sestankih organizacije zveze komunistov

VEVČE, FEBRUAR — Pogostnost sestankov organizacije ZK Papirnice Vevče je povezana s problematiko v kolektivu in odraz tekočih nalog, ki so vezane na sedanji tako v gospodarskem in političnem življenju. Na zadnjih treh sestankih OZK se razprava in sklepi nanašajo na zgoraj omenjeno problematiko. 12. I. 1973 smo na 4. sestanku OZK razpravljali o dveh pomembnih temah: — o dosedanjem delu komisij OZK, ki so bile izvoljene lansko leto;

— razprava in sprejetje novih članov v organizacijo ZK.

Poročilo o delu komisije za uveljavitev ustavnih dopolnil v našem podjetju je podal Edo Ulčakar, dipl. ing., ki je pojasnil nekaj skupnih stališč komisije:

— večina članov komisije je bila mnenja, da predstavlja pri nas ustanavljanje TOZD določen problem zaradi zelo prepletačega se proizvodnega procesa, ki ga je težko razmejiti;

— omenjena je bila tudi možnost ustanovitve TOZD — tapetni oddelek, kakor tudi drugih (energetika, vzdrževanje), kar pa ne bi smelo biti na škodo ostalih, kar tudi sicer regulirajo ustavna dopolnila, ki določajo, da se lahko v okviru organizacije združenega dela organizirajo TOZD le s soglasjem večine vseh zaposlenih;

— ni še znano, ali bo vsaka TOZD, pravna oseba ali ne, kar pa bi lahko imelo odločilne posledice na življenje celotnega sedanjega kolektiva, če bi prišlo do trenj med TOZD, ki bi bili istočasno tudi pravne osebe;

— o sklepu komisije naj strokovna služba pripravi koncept z več variantami, ki bo predebatiran najprej na sestanku komisije, nato pa bi o tem razpravljali kolektiv.

Tov. Andrej Pirkmajer, predsednik kadrovske komisije, je v svojem prispevku obširneje seznanil prisotne z delom komisije. Nakazal je problematiko delovanja KMP v prihodnje, obrazložil dosedanje težave in uspehe kadrovske komisije v razgovorih s člani kolektiva za vstop v članstvo ZK. V razpravi so nato so delovali nekateri člani organizacije in pripomnili:

Tov. Ljubo Zabukovec: Treba je razpravljati o kandidatih za vstop v ZK. Strinjam se s predlogom tov. Goljarja o ponovnem sprejemu članov kolektiva, ki so pred časom izstopili iz organizacije ZK. Za vse ponovne sprejeme je potrebno preveriti kartotako in vzroke izstopov iz CK ZKS.

Tov. Janez Lednik: Prišli smo naprej s kadrovanjem glede na delo kadrovske komisije. Mladini moramo dati priložnost in prednost pri sprejemu v ZK. Prav tako opozarjam, da ne smemo vsem povratnikom v ZK delati pri sprejemu oz. obravnavanju krivice.

Tov. Tone Novak: Menim, da bodo mladi z vstopom v ZK razčistili tudi te probleme. Nihče od nas ni bil rojen komunist. Pregledati pa moramo, kakšen je kandidat kot delavec, kako je privržen načelom in stališčem ZK...

Nato se je nadaljevala razprava o kandidatih — člani kolektiva za sprejem v članstvo ZK, s katerimi je kadrovska komisija že predhodno razpravljala. Po krajši razpravi je organizacija ZK sprejela v svoje vrste naslednje tovariše:

Vsebina razprav na sejah sekretariata OZK

VEVČE, FEBRUAR — Na zadnjih dveh sejah sekretariata OZK smo se seznanili in razpravljali predvsem o naslednjih važnejših vprašanih družbenopolitičnega delovanja in uveljavljanja komunistov:

— o kadrovanju v OZK, kriterijih in konkretnosti o nekaterih članih kolektiva, ki imajo pogoje za sprejem v članstvo ZK,

— o vlogi, pomenu in delovanju kadrovske komisije komiteja Občinske konference ZKS,

— o vsebini akcijskega programa OZK za prve tri mesece letošnjega leta,

— o dosedanjih akcijah v zvezi s TOZD,

— o vprašanju še hitrejši obveščenosti članov kolektiva o tekočih problemih podjetja, delu strokovnih služb, družbenopolitičnih organizacij, komisij, z internim ciklostiranim biltenom, ki bi izhajal vsakodnevno ali vsaj enkrat tedensko,

— za namestnika predsednika kadrovske komisije je imenovan tov. Jože Marolt,

— razprava o predlogu, da kadrovska komisija pregleda vzroke in analizira izstopne članov kolektiva iz članstva ZK za obdobje zadnjih let,

— o nekaterih vidikih in problematiki kadrovske narave — napredovanja v podjetju, pri katerih so bili tangirani tudi člani ZK in sprejeli ustrezne sklepe za v bodoče. J. M.

— Tone Jerman, ključavničar
— Ivan Žumbergar, pomočnik skladiščnika reparaturnega materiala

— Ing. Brane Ocvirk, mojster strojne dodelave

— Vojo Stanculović, vodja kuhinje premaza

— Leon Kurent, mehanik,

— Bojan Trtnik, delovodja

Nato je bil v zvezi z nadaljnjim kadrovanjem v ZK sprejet sklep:

Bivši člani ZK, ki želijo ponovno v organizacijo ZK, naj sami najdejo to pot. Obrazložiti pa morajo vzroke izstopa in pogoje, ki jih imajo za ponovni vstop v ZK. Kadrovska komisija pa se mora obrniti predvsem na mlade.

OZK v celoti podpira predlog po pravočasnem sodelovanju in izmenjavi mnenj med obema komisijama (odbor za kadrovska vprašanja in izobraževanje in kadrovska komisija pri OZK) pri večjih kadrovskih premikih in spremembah pri reševanju vsakodnevnih kadrovske problematike.

Zaradi povečanega delokroga kadrovske komisije smo izvolili še tri nove člane komisije in to: Ivko Peternel, Ivana Miklavža in Maksa Krpana. Tako šteje kadrovska komisija 9 članov.

Na 5. seji OZK 19. januarja 1973 je razprava potekala še o vprašanih sprejema novih članov, poročila o sklepih plenarnega sestanka za združitev podjetij Slovenije o akcijskem programu za prvo tromešecje 1973. leta.

Nato je v krajšem nagovoru novospregjete člane pozdravil tudi član občinskega komiteja ZKS Stane Meljo.

Po krajši razpravi je bil sprejet v članstvo organizacije ZK še Vlado Kocjančič, delovodja na premazu.

V nadaljevanju sestanka sta tov. Albin Vengust, direktor podjetja in Jože Žibert, sekretar OZK, seznanila prisotne z vsebino razprave, sklepi plenarnega sestanka delovnih organizacij slovenske papirne industrije, ki je bil v Krškem 26. decembra 1972. leta. Obrazložili so sklepe sestanka aktivna sekretarjev osnovnih organizacij ZKS v papirni industriji, ki je bil 18. januarja 1973 v Ljubljani. Člani organizacije so sklepe obeh sestankov ugodno ocenili oziroma sprejeli.

V zvezi s tem je bil sprejet sklep:

Komunisti Papirnice Vevče podpiramo vsa prizadevanja za združitev papirne industrije SRS.

Na predlog tov. sekretarja OZK je bil sprejet naslednji akcijski program OZK za prvo tromešecje 1973. leta:

1. Kadrovska komisija ter sekretariat naj pregledata ter ugotovita, kateri člani še nimajo konkretnih zadolžitev oziroma, kdo sploh na nobenem področju ni aktiven, z namenom, da se leti v okviru akcijskega programa konkretno zadolžijo. Ugotovi naj se, kdo od članov se sestankov sploh ne udeležuje, ter jih predlagati za obravnavo. Obravnavati tudi tiste, ki idejno politično ne ustrezajo.

2. Na vseh področjih spodbujati čim hitrejši in učinkovito izvajanje ustavnih dopolnil v naši tovarni.

3. Urediti oziroma pregledati stanje kadrovske strukture od skupinovodje do direktorja.

4. Novo ustanovljeni mladinski organizaciji KMP omogočiti nemoteno delo (materialna sredstva, prostori).

5. Pripraviti sestanek vodstvenega kadra — komunistov in nekomunistov ter jih opredeljevati za akcije, ki izhajajo iz programa.

6. Podpreti prizadevanje za združitev slovenske papirne industrije.

V nadaljevanju razprave o izvajanju ustavnih dopolnil v na-

šem podjetju smo sprejeli sklep, da se organizira predavanje — razgovor o ustavnih dopolnilih v petek 26. I. 1973. Na predavanje se vabi vse člane OZK, člane IO sindikalne organizacije, člane komisije za uveljavitev ustavnih dopolnil pri DS, predsednika DS in člane IO KMP. Za izbiro predavatelja in organizacijo predavanja je bil zadolžen sekretar OZK.

Nato je v krajši razpravi tov. Maks Krpan, predsednik sindikalne organizacije, pojasnil nekatera stališča do ponovne ustanovitve in povezave sindikalnih organizacij v občinskem merilu, vprašanje in možnosti postavitev profesionalnega sindikalnega delavca v podjetju itd.

M. J.

Komunisti Papirnice Vevče so se (ne vsi) zbrali, da bi v svoje vrste sprejeli pet novih mladih članov

Predlog je končno tu

REORGANIZACIJA KOMERCIALNE SLUŽBE NE MORE TEMELJITI NA STARIH IZKUŠNJAH. — KAJ PRAVIJO O PROGRAMSKEM CENTRU

VEVČE, FEBRUAR — Že jeseni lanskega leta so začeli razpravljati o organizaciji komercialne službe v našem podjetju. Dne 28. 11. 1973 je bil podan predlog organizacije, o katerem so bile seznanjene strokovne službe in samoupravni organi. Od tedaj je bila reorganizacija skoraj na vsaki seji izvršilnega odbora in delavskega sveta na dnevnem redu, vendar smo dolgo čakali na dokončni sklep.

Predlog upošteva razširitev prodaje in spremembe problematike v domači prodaji glede na proizvodno tapet. S povečanjem količine prodaje premazanih ali drugače oplemenitenih papirjev, se niža količina klasičnih papirjev, kar bo zlasti očitno po rekonstrukciji IV. papirnega stroja.

Predlog omenja tudi potrebo po večji koordinaciji in enotnejših kriterijih pri politiki prodaje na domačem in tujem trgu. To se izraža zlasti pri sestavljanju prodajnih mesečnih programov, določanju prioritete itd., pri čemer bo verjetno sodeloval tudi programski center, ko bo uveljavljena njegova popolna organizacija.

Formiranje prodaje naj bi bilo urejeno vsaj do začetka obratovanja tapetnega oddelka, ki se bliža z dokaj hitrimi koraki. Analogno temu pa je seveda potrebna sprememba v celotnem komercialnem sektorju.

Kljub dovolj jasni in otipljivi predlogu pa prihaja pri razpravah do nesporazumov. Vzrok temu so različna gledanja in predstave o nadaljnjih nalogah prodajne službe, ne zavedajoč se, da se komercialne razmere zaradi tržnih razmer in novih proizvodov stalno spreminjajo. Z nastopom tapetnega oddelka se bodo pokazala popolnoma nova področja trgovanja.

Mišljenja nekaterih članov samoupravnih organov pa seveda bazirajo na starih izkušnjah, za katere ni rečeno, da niso svojega časa že preživele.

Prav tako pa še vedno ostaja problem razvoja programskega centra. Tudi tu pri ljudeh ni popolnoma jasne predstave o delovanju, morda pa tudi še ne o namenu tega oddelka. Res je to težavna naloga, saj vsaka spremem-

ba zahteva določen čas, dokler se ne uteče. Nekatere napake pri razvijanju tega področja dela ne bi smele bistveno vplivati na smoter. Seveda pa bo šele čas pokazal opazen napredek ali pa ga tudi ne bo pokazal.

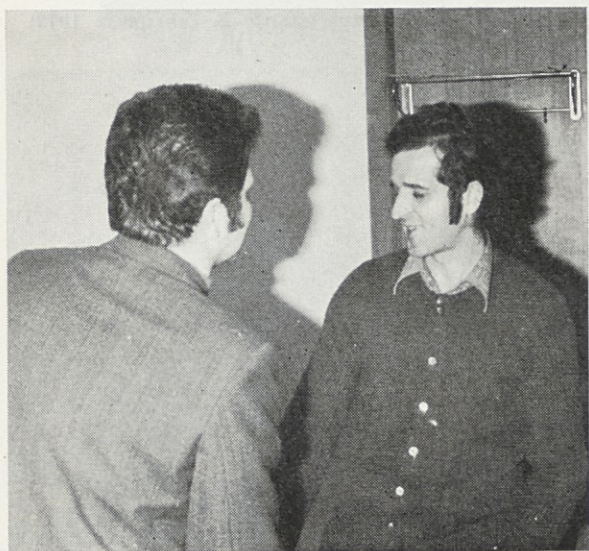
Izvršilni odbor je na 19. redni seji sprejel sklep, naj se najprej rešijo kadrovska vprašanja, organizacijo programskega oddelka pa je uskladiti s potrebami moderne proizvodnje in z vsemi službami v podjetju. Vsi oddelki pa so dolžni dati polno podporo h krepitvi programskega centra. Ugotovili pa so, da tako stanje, kot je danes, meji na nesmiselnost.

Za reševanje mnogih življenj so darovali kri

MEDVODE, JANUAR — Vsako leto organizira Občinski odbor RK v mesecu januarju krvodajalske akcije po kolektivih. Te humane akcije se je dne 25. 1. 1973 udeležilo 19 članov našega kolektiva:

1. Bertonec Stanko
2. Bertonec Ivan
3. Brdnic Franc
4. Curk Niko
5. Dimc Niko
6. Gleščič Milan
7. Jezeršek Ivan
8. Kopač Franc — zid.
9. Narobe Tomaž
10. Okorn Jakob
11. Oven Franc
12. Plešec Franc
13. Rašić Ante
14. Ropret Jože
15. Stevanović Blažimir
16. Stevanović Vladislav
17. Zupan Edvard
18. Žavbi Pavel
19. Žganjar Marjan

Vsem udeležencem izrekamo pohvalo in priznanje za udeležbo v tej najbolj humani akciji ter vabimo tudi ostale, da sledijo njihovem zgledu.

Tudi pomočnik skladiščnika Ivan Žumbergar je novi član ZKJ

Avtomehanik Leon Kurent je v tem trenutku postal član ZKJ

V. konferenca OOKZ papirnice Količevo

KOLIČEVO, FEBRUAR — V drugi polovici januarja so se komunisti Papirnice Količevo sestali na V. delovni konferenci.

Razpravljali so o poročilu uresničevanja sklepov IV. konference OOKZ, ki so bili sprejeti na osnovi pisma predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ. Konferenca je ocenila, da se sprejeti sklepi in program ZK v podjetju kljub nekaterim odklonom uspešno uresničujejo. O akcijskem programu OOKZ so razpravljali vsi samoupravni organi in družbeno-politične organizacije ter ga sprejeli kot osnovno usmeritev bodočega dela. DS pa je sprejel sklep, da akcijski program OOKZ postane program celotnega kolektiva.

Na dnevnem redu OOKZ je bilo tudi obširno poročilo, ki ga je pripravila komisija sind. organizacije v podjetju po stališčih in sklepih III. republiške konference ZKS. V poročilu je prikazano, koliko sredstev je bilo porabljenih za kredite stanovanjske izgradnje od leta 1966 dalje, kdo jih je dobil in višina kreditov. Prikazana je tudi analiza in seznam prodaj tovarniških stanovanj v letu 1966. Sredstva porabljena za redno in izredno izobraževanje, štipendiranje, socialna struktura itd. V posebnem delu poročila pa je prikazan pregled porabljenih sredstev za reprezentanco, reklamo, dnevnice, kilometrine, kdo jih je koristil in koliko. Prikazana je tudi primerjava dejanske izplačanih OD in KOD v letu 1971. O vsem tem zbranim gradivu je razpravljati in sprejeti aktivno podjetje. Razpravljati in spregovoriti pa bodo morali še samoupravni organi in sprejeti ustrezne sklepe, ki so predlagani v začetku poročila.

Nato je konferenca razpravljala o sprejemu mlajših članov kolektiva v ZK. Brez zadržkov je bil sprejet predlog, da se Marijana ZUPANA — ključavničarja sprejme v organizacijo ZK.

Moto dela V. konference pa je bila razprava in sprejem dopolnitve akcijskega programa ZK v podjetju. Komisija, ki jo je imenoval sekretariat OOKZ podjetja je na osnovi sklepov III. konference ZKS Domžale pripravila osnutek dopolnitve programa in ga dala v razpravo. Konferenca OOKZ je z nekaterimi dopolnitvami osnutek programa v celoti potrdila in sprejela sklep, da postane sestavni del akcijskega programa. Zaradi pomembnosti in načina pristopa k začetku uveljavljanja delavske kontrole ga objavljamo v celoti.

DOPOLNITEV DELOVNEGA PROGRAMA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK PAPIRNIC KOLIČEVO

V zvezi z izvajanjem sklepov III. konference ZK občine Domžale, sekretariat Osnovne organizacije Papirnice Količevo predlaga, da se obstoječi delovni program dopolni z naslednjim:

1. Sekretariat Osnovne organizacije in osnovna organizacija ZK bosta kot redno metodo dela uvedla oceno izvajanja sprejetih programov in sklepov, sprejetih na prejšnjih sejah ter sprejemala določene ukrepe za njihovo uresničevanje. Enako metodo dela morajo sprejeti in uveljaviti tudi organi upravljanja in druge družbenopolitične organizacije v podjetju.

Odgovorni: predsedniki organov upravljanja družbenopolitičnih organizacij.

Rok: od 1. I. 1973 dalje.

2. Sestavni del programa so tudi sklepi zadnje konference osnovne organizacije Papirnice Količevo.

3. Papirnica Količevo je v prejšnjih letih imela zelo dober posluh za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih. Vlagala je velika sredstva tako v blokovno gradnjo kot v gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Rezultat tega je, da ima velika večina zaposlenih rešeno stano-

vanjsko vprašanje. V zadnjih letih pa so sredstva za izgradnjo stanovanj bila bolj usmerjena v izgradnjo individualnih stanovanjskih hiš in manj v gradnjo stanovanj v družbeni lasti. Zaradi tega je določen del delavcev, ki niso imeli pogojev za lastno gradnjo, ostal v slabih stanovanjskih razmerah (npr. stanovalci v barakah, stanovalci v Černelu, stanovalci v stari hiši v Radomljah, stanovalci v menzi in drugi, ki stanujejo v neprimernih stanovanjih).

Osnovna organizacija ZK meni, da je treba v naslednjih letih sredstva za stanovanjsko izgradnjo v pretežni meri usmeriti v gradnjo stanovanj v družbeni lasti in hitreje reševati stanovanjsko problematiko tistega dela delavcev, ki si sami ne morejo rešiti stanovanjskega problema (invalidi, socialno šibki, onemogli idr.).

Pri politiki dodeljevanja stanovanj pa upoštevati stalnost zaposlitve in stanovanjsko pravico pogojevati z delovnim razmerjem.

V zvezi z gornjo politiko je treba izdelati srednjeročni program stanovanjske izgradnje, ki naj obsega potrebe po stanovanjih, možnosti vlaganja in roke, do katerih je treba stanovanjski problem rešiti. Pri podeljevanju stanovanj pa uveljaviti kriterij, ki bo proslila zavezoval na delovno organizacijo.

Odgovorni: za izvajanje postavljene politike organi upravljanja in družbenopolitične organizacije.

Za izdelavo programa direktor podjetja in vodja kadrovske službe.

Rok za izdelavo programa: 28. II. 1973.

4. Papirnica Količevo je pristopila k vsem družbenim dogovorom v okviru občine, ki so ji do sedaj bili predloženi. Osnovna organizacija bo tudi v bodoče podpirala vse oblike družbenega dogovarjanja in sporazumevanja pri reševanju skupnih družbenih problemov, vendar pa se bo zavzemala za naslednje:

— da bo o sredstvih, ki jih podjetje prispeva v družbene sklade za reševanje družbenih problemov delovna skupnost obveščena o njihovi porabi;

— da k družbenim dogovorom pristopajo vse delovne organizacije oziroma da velja načelo, če družbeni dogovor podpiše več ko polovica delovnih organizacij, da je obvezen za vse.

Odgovorni: predstavniki podjetja, samoupravni organi in politične organizacije.

Rok: stalna naloga.

5. Sprejeti je treba konkretne ukrepe za boljšo informiranost kolektiva in sicer:

a) zagotoviti redno izhajanje Tedenskega obvestila, v katerem naj bodo objavljeni pomembni dogodki, tako pretekli kot bodoči;

b) mesečno je treba objavljati podatke o dohodku, stroških, OD, terjatvah do kupecev in obveznostih do dobaviteljev in kreditorjev. Seznam OD članov kolektiva mora biti izbešen vsak mesec na oglasni deski po izplačilu;

c) vsake tri mesece je treba objaviti podatke o kilometrinah, dnevnicah, OD iz civilno-pravnih razmerij, štipendijah, stroških šolanja, reprezentanci, reklamami in podobno;

d) ob dodeljevanju kreditov objaviti seznam koristnikov, višino kredita in pogoje kreditiranja;

e) polletno je treba objaviti podatke o danih rabatih, provizijah, kontih, popustih pri cenah, ob reklamacijah, kazni zaradi gospodarskih prekrškov in drugo;

f) pritegniti večje število sodelavcev za sodelovanje pri pisanju člankov v Naše delo in zagotoviti redno izhajanje tudi v bodoče.

Odgovorni: vodje posameznih služb.

Roki: od 1. I. 1973

6. a) V zvezi z rekonstrukcijo tovarne bodo v letu 1973 nastale

velike izvozne obveznosti za naše podjetje. Organi upravljanja in vodstvo podjetja morajo sprejeti ustrezne ukrepe, da se primerno povečanim obveznostim poveča izvoz naših izdelkov ter na druge načine zagotovi plačilna sposobnost podjetja. V zvezi s tem je treba v kolektivu ustvariti vzdušje nujnosti takih ukrepov in se v letu 1973 zavestno odpovedati delu dohodka na račun izvoza, če je to potrebno in nujno.

b) Zamrznjene cene našim izdelkom, ukrepi za stabilizacijo gospodarstva, povečanje cen surovinam in storitvam, zaostreni plačilni in drugi pogoji poslovanja terjajo, da se v podjetju uredi in uveljavi skrajno varčevanje s surovinami, materialom, delovnimi sredstvi in delovno silo. Spodbuditi in razvijati je treba iniciativo delavcev za predloge o racionalizacijah postopkov in delovnih operacijah, od odgovornih strokovnjakov pa zahtevati, da se proučijo možnosti cenejših vnosov

in porabi cenejših materialov za proizvodnjo izdelkov povsod tam, kjer to tehnološki postopek dopušča.

c) V podjetju imamo že vrsto let pravilnik o nagrajevanju koristnih predlogov, racionalizaciji in iznajdbi, ki do danes sploh ni prišel do izraza. Ugotoviti je treba kakšne so možnosti za njegovo uveljavitev oziroma kaj je treba spremeniti, da se uveljavi.

Odgovorni pod a) vodja komercialne, računovodja in direktor.

Rok: leto 1973

Odgovorni pod b) vsi delavci na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih, predvsem pa vodje proizvodnje, vodja tehnično proizvodnega sektorja in vodje proizvodnih in vzdrževalnih obratov.

Odgovorni po c) vodja nagrajevanja in vodja kadrovske-spolnega sektorja.

Rok: takoj in stalna naloga.

7. Takoj se mora pristopiti k delu za usklajevanje samoupravnih aktov z ustavnimi dopolnili.

Odgovorni: predsednik komisije za usklajevanje samoupravnih aktov in pravnik podjetja.

Rok za dokončanje osnutka statuta: 1. IV. 1973

Rok za dokončanje osnutka ostalih aktov: 1. IV. 1973

Konferenca OOKZ je sprejela tudi sklep, da se dopolnitev akcijskega programa posreduje DS v razpravo in potrditev. DS je o tem predlogu že razpravljala in ga brez bistvenih pripomb sprejel.

Osnovna naloga družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in opredeljenih nosilcev odgovornosti pa je sedaj, da program ne bo ostal samo napisan in sprejet, ampak da poskrbimo za njegovo dosledno realizacijo.

Naslednja konferenca OOKZ pa bo morala že razpravljati ter sprejeti politično oceno dosedanjega dela in nalog, ki so postavljene v pismu predsednika ZKJ tov. Tita oziroma konkretizirane v akcijskem programu OOKZ.

Ivan JERETINA

Program dela sindikalne organizacije papirnice Količevo za leto 1973

KOLIČEVO, FEBRUAR — V mesecu decembru 1972 je bil občni zbor osnovne sindikalne organizacije in smo o poteku zbora bralce seznanili v prvi številki Našega dela. Na tem zboru je bila imenovana komisija za sestavo programa dela sindikalne organizacije, ki je na podlagi posameznih poročil in plodne razprave izdelala naslednji program dela:

1. SAMOUPRAVLJANJE

Sindikalna podružnica se bo morala preko izvršnega odbora zavzemati za pospešeno akcijo samoupravljanja, da bodo delovni ljudje vedno močnejši subjekt usmerjanja družbenega razvoja. Ta dejavnost naj bi bila: krepitev zavesti in moči samoupravljanja in drugo, da delovni ljudje na samoupravnih in političnih institucijah na vseh ravneh vplivajo na sprejemanje takih določil, ki bodo v interesu delovnega človeka. Ti interesi morajo biti tam, kjer delovni človek živi, to se pravi v komuni in krajevni skupnosti. Ker med možnostmi za uveljavljanje samoupravljanja sodi tudi ozračje v delovni organizaciji: tovariški in humani človeški odnosi. Zaradi tega mora biti cilj sindikalne podružnice, da uresničuje in se bori za take odnose, ki bodo vsakemu posamezniku ali skupini omogočali, da enakopravno uveljavljajo svoje interese. Vsa protislovja je potrebno reševati preko odgovorov in pojasnil ter sproti reševati nastale probleme.

Pravočasno razreševanje naspotij, ki so večkratna posledica neusklojenosti interesov ima za posledico to, da se onemogoči razna ribarjenja v kalnem in podobno. Zavzemati se bo treba zato, da bo posamezniku ali sku-

pini omogočeno uveljavljanje interesov brez neugodnih posledic za tistega, ki jih uveljavlja. Hkrati pa z akcijo onemogočiti izsiljevanje nemogočih in neutemeljenih osebnih koristi. Ker ima notranja zakonodaja večkrat vpliv na slabe medsebojne odnose, bo naloga sindikata, da nenehno sodeluje pri izpopolnjevanju notranje zakonodaje in mora budno spremljati uresničevanje sprejetih norm in meril. Prav posebno bo potrebno stopiti na prste tistim posameznikom ali skupinam, ki se ne podrejujejo sprejetim normam in ki največkrat delujejo mimo njih.

Papirnica Količevo je pristopila k vsem družbenim dogovorom v okviru občine, ki so ji dosedaj bili predloženi. Osnovna organizacija sindikata bo tudi v bodoče podpirala vse oblike družbenega dogovarjanja in sporazumevanja pri reševanju skupnih družbenih problemov, vendar pa se bo zavzemala za naslednje:

— da bo o sredstvih, ki jih podjetje prispeva v družbene sklade za reševanje družbenih problemov, delovna skupnost obveščena o njihovi porabi,

— da družbenim dogovorom pristopajo vse delovne organizacije oziroma, da velja načelo, če družbeni dogovor podpiše več kot polovica delovnih organizacij, da je obvezen za vse.

Rezultati samopriskupka so tu. V februarju 73 smo v domžalski občini slovesno odprli že tretjo osemletko. Šola stoji v Domžalah in nosi ime slavne Šlandrove brigade

— Eden od bistvenih pogojev, da se podjetje utrdi na domačem trgu in uveljavi na zunanjem, je kvaliteta izdelkov. Zato

(Nadaljevanje na 8. strani)

Program dela sindikalne organizacije papirnice Količevo za leto 1973

(Nadaljevanje s 7. strani)

je nujno temu problemu posvetiti večjo pozornost. Po eni strani je treba zagotoviti pogoje za kvaliteto dela, po drugi strani pa doseči, da se ustvarjeni pogoji v polni meri izkoristijo. Trenutno ugodna situacija na trgu ne sme vplivati na slabšanje kvalitete izdelkov, ker bi to imelo v bodoče negativne posledice.

— Splošna nelikvidnost gospodarstva vpliva tudi na nelikvidnost našega podjetja, čeprav imamo velika obratna sredstva in daleč več dolžnikov kot upnikov. Zaradi tega je treba posvetiti večjo pozornost izterjavi dolgov in zmanjševanju plačilnih rokov, kakor tudi hitrejšemu obračanju obratnih sredstev. To je možno doseči s primerno komercialno politiko do kupcev in večjo uporabo pravnih sredstev.

3. SREDNJEROČNI PROGRAM RAZVOJA PODJETJA

Programirani srednjeročni plan razvoja in rekonstrukcije tovarne v bližnji prihodnosti dajeta solidno osnovo za modernizacijo tehnoloških naprav v proizvodnem procesu, zboljšanje delovnih pogojev in razrešitev perečih proizvodnih vprašanj, ki neposredno vplivajo in zmanjšujejo dohodek podjetja. O tem, ko se odločamo za tako pomemben korak v razvoju podjetja, pa moramo storiti vse, da bo ta program v celoti realiziran. Zato nosijo največjo odgovornost razne strokovne službe in vodstvo podjetja, ker mora biti srednjeročni program razvoja podjetja in rekonstrukcije zasnovan na strokovnih analizah. Cilj razvojnega programa mora biti: boljša kvaliteta proizvodov, sposobnost izdelovanja kvalitetnejših izdelkov, zmanjševanje stroškov, cenejša proizvodnja in boljši finančni rezultat. O rekonstrukciji zastarelih strojnih naprav pa se mora posvetiti posebno skrb modernizaciji tehnoloških postopkov, odpravi težjega fizičnega dela, mehanizaciji transporta, ureditvi delovnih pogojev na posameznih delovnih mestih in ureditvi prostorov za družbeno prehrano.

Tako obsežen razvojni program pa mora biti zasnovan na temeljiti analizi tržišča v prihodnosti, usmerjenosti in specializaciji proizvodnje, prilagojenosti proizvodnega programa in možnosti spremembe asortimana.

Izhajati pa mora iz realnih finančnih možnosti podjetja, kreditnih sposobnosti in kritja investicij z angažiranjem tujih finančnih sredstev. V zvezi z angažiranjem in vlaganjem tujega kapitala, pa se morajo najprej izkoristiti vse možnosti in viri domačega finansiranja.

Ob pripravi pristopu k realizaciji razvojnega programa in rekonstrukcije stare tovarne pa se mora vzporedno rešiti vprašanje ukinitve nekaterih delovnih mest in odvečne delovne sile, tako da v podjetju z izpeljano rekonstrukcijo ne bo prišlo do odklanjanja delavcev.

Razvojni program in razširitev podjetja naj dajeta možnosti za odpiranje novih delovnih mest in večjo zaposlitev v bližnji prihodnosti. Pred pristopom k rekonstrukciji v podjetju morajo biti temeljito izdelane vse priprave, tako, da ne bo v času realizacije prišlo do zastojev in večjih pomanjkljivosti.

4. NAGRAJEVANJE

Sindikalna podružnica se bo morala zavzeti za pospešeno dejavnost oblikovanja, takih meril nagrajevanja, da se bodo osebni dohodki zaposlenih gibali v skladu z rezultati dela ter, da se pri tem ustvarja ustrezna akumulacija.

Povečati vso skrb, da bo nagrajevanje čim pravilnejše in da dosledno upošteva načela vsakemu po njegovem vloženem delu. Zastopati bo treba stališče, delavski standard nenehno raste. Budno bo treba spremljati pogoje vedno večje socialne neenakosti. Posebno tiste socialne neenakosti, ki ne izvirajo iz rezultatov vloženega dela. Zaradi tega se bo treba dosledno boriti za tak sistem delitve osebnih dohodkov, ureničevati tako nagrajevanje po rezultatih dela, ki čim bolj spodbuja k večji delovni storilnosti, hkrati pa zavračati vse uravnoličevalske težnje.

Posebno nujen primer v naši tovarni bo treba poiskati stimulativen način nagrajevanja vodilnih delavcev, ker bomo s tem nedvomno dosegli boljše rezultate, ki se bodo odražali pri osebnih prejemkih, kot tudi pri razširjeni reprodukciji.

5. IZOBRAŽEVANJE

Potrebe po hitrejšem razvijanju samoupravnih razmer in pa višji kulturni ravni delovnih ljudi ter gospodarski in znanstveni tehnični napredek, vse odločneje terjajo od nas višjo raven izobrazbe in znanja. Zaradi tega se bo morala sindikalna podružnica zavzemati za to, da bo sistem izobraževanja čim bolj vsestranski in učinkovit, ter da se uredi sistem stipendiranja tako, da bo v zadostni meri stimulativen. Za uspešno in učinkovito delo v področnem proizvodnem procesu in za kvaliteto ter ustrezno delo v družbenih dejavnostih je potrebno znanje stalno dopolnjevati. To mora postati predvsem interes vseh zaposlenih, merodajni organi pa so dolžni ta interes čim bolj vzpodbujati.

Sindikalna podružnica mora s svojo neposredno akcijo vplivati na svoje člane za večje zavzetosti za sprejemanje kulturnih dobrin in za dejavno ukvarjanje s kulturnimi dejavnostmi. V ta namen bi bilo dobro, da sindikalna podružnica izdela konkretni program. Ker se krog delavcev, ki sodelujejo v neposrednem odločanju, nenehno širi in ker se odloča o vedno bolj pomembnih vprašanjih gospodarjenja, organizirano poskrbi za razumevanje in spoznavanje zakonitosti tržnega gospodarstva. V dopolnilno izobraževanje vključiti več strokovnih ekskurzij in ogleda modernih tehnologij sorodnih podjetij.

6. ODDIH IN REKREACIJA

Zelo pomembna prvina delovne storilnosti je učinkovita rekreacija. Zaradi tega se bo morala sindikalna organizacija zavzemati za razvijanje vseh oblik rekreacije (dnevne, tedenske, letne dopuste, raznih oblik športnih iger, tekmovalij in podobno).

Merila za regrese naj bodo takaka, da bodo zaposlene čim bolj stimulirali, da preživijo svoj letni dopust izven svojega kraja. Merila naj po možnosti upoštevajo socialni položaj in število vzdrževanih članov družine. Ker je rekreacija sestavni del poslovne politike, se bo treba zavzemati za to, da bodo objekti namenjeni za delavsko rekreacijo res služili svojemu namenu.

7. OBVEŠČANJE

Sindikalna podružnica se bo morala zavzemati za čim bolj organizirano obveščanje svojega članstva. Znano je, da dobra obveščenost članstva precej preprečuje slabe medsebojne odnose.

Sprejeti je treba konkretne ukrepe za boljše informiranost kolektiva, in sicer:

a) zagotoviti redno izhajanje Tedenskega obvestila, v katerem

naj bodo objavljeni pomembni sedanji in prihodnji dogodki,

b) mesečno je treba objavljati podatke o dohodku, stroških, OD, terjatvah do kupcev in obveznostih do dobaviteljev in kreditorjev. Seznam OD članov kolektiva mora biti izbešen vsak mesec na oglasni deski po izplačilu,

c) vsake tri mesece je treba objaviti podatke o kilometrinah, dnevnicah, OD iz civilno-pravnih razmerij, štipendijah, stroških šolanja, reprezentanci in podobno,

d) ob dodeljevanju kreditov objaviti seznam koristnikov, višino kredita in pogoje kreditiranja,

e) polletno je treba objaviti podatke o danih rabatih, provizijah, skontih, popustih pri cenah, ob reklamacijah, kazni zaradi gospodarskih prekrškov in drugo,

f) pritegniti večje število sodelavcev za sodelovanje pri pisanju člankov v Naše delo in zagotoviti redno izhajanje tudi v bodoče.

8. SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA

Večja poslovnost in ekonomičnost podjetja ne sme imeti za posledico to, da se pozabi na skrb za delovnega človeka. Zaradi tega bo morala sindikalna organizacija temu problemu posvetiti vso skrb. Ta skrb mora biti vsestranska od stanovanjske problematike pa do nabave ozimnice ter pravne pomoči. Vsa nasprotja, ki so pravnega značaja, naj bi po možnosti reševali na nivoju sindikalne podružnice.

Papirnica Količevo je imela v prejšnjih letih zelo dober posluh za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih. Vlagala je velika sredstva tako v blokovno gradnjo kot v gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Rezultat tega je, da ima velika večina zaposlenih rešeno stanovanjsko vprašanje. V zadnjih letih pa so sredstva za izgradnjo stanovanj bila bolj usmerjena v izgradnjo individualnih stanovanjskih hiš in manj v gradnjo stanovanj v družbeni lasti. Zaradi tega je določen del delavcev, ki niso imeli pogojev za lastno gradnjo, ostal v slabih stanovanjskih razmerah (npr. stanovalci v barakah, stanovalci v Černelu, stanovalci v stari hiši v Radomljah, stanovalci v menzi in drugi, ki stanujejo v neprimernih stanovanjih).

Osnovna sindikalna organizacija meni, da je treba v naslednjih letih sredstva za stanovanjsko izgradnjo v pretežni meri usmeriti v gradnjo stanovanj v družbeni lasti in hitreje reševati stanovanjsko problematiko tistega dela delavcev, ki si sami ne morejo rešiti stanovanjskega problema (invalidi, socialno šibki, onemogli idr.).

V zvezi z gornjo politiko je treba izdelati srednjeročni program stanovanjske izgradnje, ki naj obsega potrebe po stanovanjih, možnosti vlaganja in roke, do katerih je treba stanovanjski problem rešiti. Pri podeljevanju stanovanj pa uveljaviti kriterij, ki bo prosilca zavezal na delovno organizacijo.

Podpirati predlog sindikatov, da se socialno šibkim stanarjem regresira. Še nadalje bo treba vzdrževati čim tesnejše stike s tovarniškimi upokojenci in organizirati občasna srečanja. Vso pomoč nuditi socialno šibkim članom naše organizacije. Še nadalje se bo treba zavzemati za to, da bo delovnemu človeku omogočeno, da nabavlja obroke tople in hladne malice pod čim ugodnejšimi pogoji in v pogojih kulturne potrebe.

Skrbeti bo treba tudi za to, da bodo v podjetju in na delovnih mestih vladali človeški in najboljše delovni pogoji in da bo zagantirana varnost pri delu.

Pogled na upravno poslopje z drugega zornega kota

NAGRADA — 10 TOČK ZA ENO LETO

VEVČE, FEBRUAR — V skladu s pravilnikom o tehničnih izboljšavah je izvršilni odbor dodelil tovarišici Anici Zupančič, prebiralki papirja, nagrado v obliki povečanja osnovne vrednosti delovnega mesta za 10 točk za dobo 12 mesecev.

Tov. Zupančičeva je zaposlena na delovnem mestu prebiralka-vodja skupine. Na področju svojega dela je skozi celo leto 1972 dosegala zelo pohvalne rezultate, kot vodja skupine pa je vzorno opravljala delo. Uspelo ji je doseči tudi zelo visoko količinsko proizvodnjo in v poprečju celega leta je prekoračevala normo za 60 %. Zaradi tega je sklep IO več kot utemeljen, s tega mesta pa tudi naše čestitke.

NAJVEČJI VALJ STISKALNICE NA SVETU

VEVČE, FEBRUAR — Na Švedskem v Hallstaviku gradijo nov papirni stroj, ki bo proizvajal letno 18.000 ton časopisnega papirja. Konstrukcijska brzina stroja bo znašala 1200 m/min, planirana proizvodna brzina pa prek 1000 m/min. Stroj bo izdelala finska firma Valmet Oy.

Posebno pozornost je konstruktor posvetil zaprti napeljavi papirja v smislu zavarovanja pri visoki brzini. Poleg tega konstrukcija omogoča hitro menjavo

izžemalnih klobučevin in valjev. Zanimivost je izžemalna skupina, posebno največji stiskalni valj iz granita na svetu, ki ima premer 1,6 m.

Sušilna skupina bo opremljena za večje kapacitete sušenja in enakomeren profil vlage.

S pripadajočimi stroji tj. skupna investicija bo znašala 180 milijonov kron.

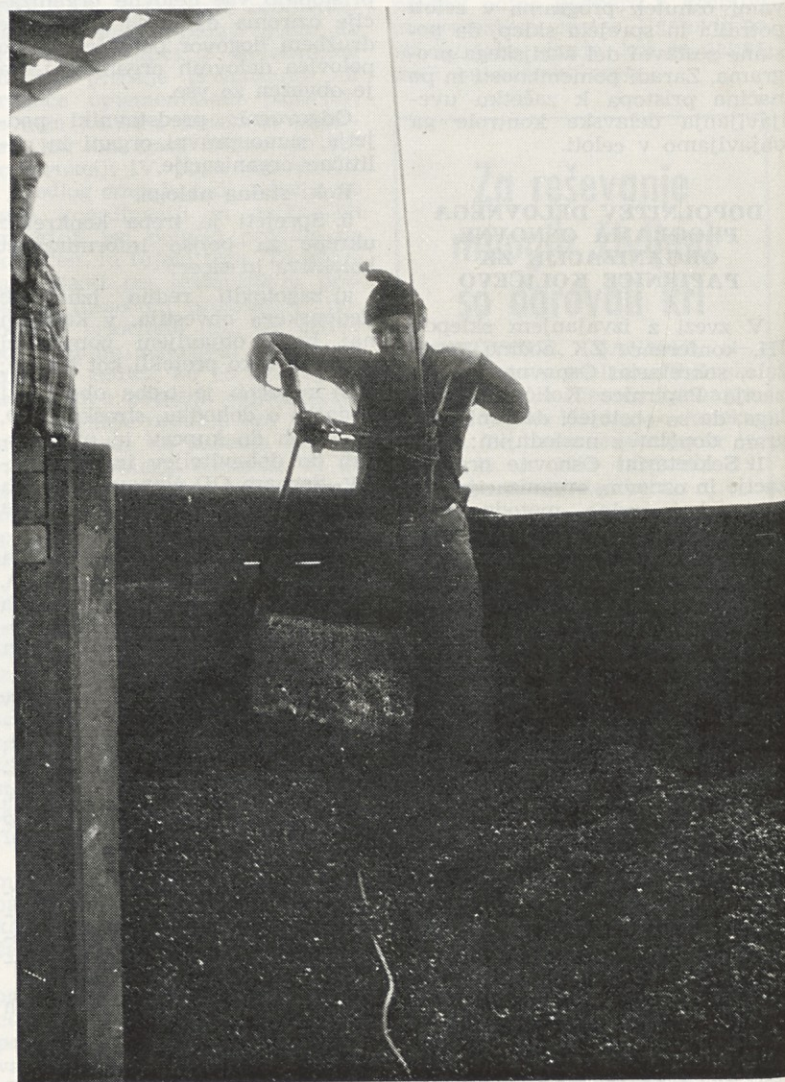
Po zagonu še tega stroja bo proizvodnja imenovane tovarne znašala skoraj 600.000 ton letno, od tega pa bodo okoli 500.000 ton izvozili.

SLOVENSKEMU NARODNEMU GLEDALIŠČU »DRAMA« LEPA HVALA

VEVČE, FEBRUAR — Kolektiv »Drame« SNG v Ljubljani bo 7. marca na predvečer mednarodnega praznika žena, uprizoril komedijo »Pygmalion«. Predstava je po svoji vsebini zelo primerna za ta dan. Na sicer komedijski način obravnava problem telesne in duševne preobrazbe mladega dekleta.

Gledališka komuna ni pozabila na svoje redne abonente in nam je poslala 16 vstopnic za to predstavo. Razdelili smo jih v oddelku ročne dodelave papirja, kjer dela največ naših tovarišic. Upajmo, da bodo imele obiskovalke gledališča na ta večer dosti kulturnega užitka, upravi gledališča pa za pozornost iskrena hvala.

S. R.

Stane Mav in Ivan Grabnar razkladata premog

Mladina, ZKJ in kadrovanje

(RESOLUCIJA 3. KONFERENCE ZKJ IN NAŠE NALOGE

VEVČE, FEBRUAR — V začetku decembra 1972 je bila v Beogradu 3. KONFERENCA ZKJ Jugoslavije. Osnovna tema konference je bila vprašanje mladih. Bilo je več kot 500 delegatov in povabljenec. Delegati so bili tekrat pretežno bolj mladi. Trajala je tri dni, zadnji poprej nenačrtovan dan so dodali, da so delo sploh zmogli. Bilo je več kot 100 govornikov in govorili so o nalogah ZKJ:

— govorili so o mladih, o njih zagatah, težavah in željah;
— rekli so, da so mladi ljudje pač mladi, nestrpni in občutljivi;
— spregovorili so o izobraževanju, o vzgoji, o načrtih in družbenih prizadevanjih za lepšo prihodnost mladih;

— o politiki in političnosti;
— o kulturi, samoupravljanju, zaposlovanju.

Ob zaključku je 3. konferenca ZKJ sprejela RESOLUCIJO »BOJ ZVEZE KOMUNISTOV ZA SOCIALISTIČNO USMERJENOST IN AKTIVNO UDELEŽBO MLADEGA RODU V RAZVOJU SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE DRUŽBE«.

Naj navedem nekaj izvlečkov iz posameznih poglavij RESOLUCIJE, za nadaljnjo orientacijo mladine, članstva organizacije ZKJ in za rabo vsem tistim, ki vsakodnevno razpravljajo in odločajo o mladih v podjetju:

1. V skladu s sklepi IX. kongresa ZKJ, na podlagi široke razprave v organizacijah zveze komunistov, v socialistični zvezi, mladinskih, sindikalnih in drugih organizacijah ter kritične analize svoje prakse sprejema zveza komunistov Jugoslavije na tretji sejmici konference idejnopolitično osnova in določa najbolj pomembne naloge članstva, organizacij in forumov v boju za socialistično usmerjenost in sodelovanje mladega rodu v razvoju samoupravne socialistične družbe.

2. Mladina ni in tudi ne more biti homogen v socialnem, idejnem in političnem smislu; vsa objektivna nasprotja v interesih različnih delov družbe, raznih področij dela in ustvarjanja se kažejo tudi med mladino. Vsi idejni tokovi, politična vrenja in spopadanja v družbi se pojavljajo tudi med mladino. Zato predstave o mladini kot posebni socialni kategoriji, o homogenosti njenih interesov in posebni mladinski zavesti oziroma o njeni posebni viziji družbenega življenja niso stvarne. Svoje interese in socialistične težnje lahko mladina uspešno uresničuje samo kot sestavni del organiziranosti družbenih socialističnih sil, v boju, ki ga vodita delavski razred in zveza komunistov.

3. Ni pomembnejšega problema v družbenem življenju in razvoju, ki ne bi zadeval položaja in življenjskih perspektiv mladine. Prav tako ni pomembnejšega »mladinskega vprašanja«, ki ne bi bilo družbeno in za katerega rešitev ne bi bile odgovorne vodilne družbene sile. Zveza komunistov se je dolžna zavzemati za to, da

postanejo zgodovinski interesi delavskega razreda, njegovi cilji in programi boja za samoupravni socializem, za ustvarjanje svobodne skupnosti združenih proizvajalcev prepričanje, cilji in ideali mladega rodu. Za zvezo komunistov pomeni to obveznost in odgovornost, da skupaj z delavskim razredom, ob aktivnem sodelovanju širokih slojev mladine, išče in najde odgovore, ki jih zahtevajo nove življenjske okoliščine, da povezuje sedanost s prihodnostjo, da ustvarja vizijo in realne programe družbenega razvoja in se zanje bojuje.

4. Mladina ima pomembno mesto v boju, ki ga vodijo delavski razred in drugi delovni družbeni sloji pod vodstvom zveze komunistov za enakopravnost, bratstvo in enotnost ter socialistično solidarnost naših narodov in narodnosti. To se mora odraziti v razvijanju skupnih revolucionarnih tradicij; v negovanju vseh oblik solidarnosti in vzajemnosti; v povezovanju in zbliževanju mladine v vrednosti kulture narodov in narodnosti, v svobodnem kroženju informacij.

5. Kot sestavni del delavskega razreda ima delavska mladina pomembno vlogo v boju za razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov.

Zveza komunistov se ne more pomiriti z neučinkovitim in počasnim reševanjem nakopičenih problemov, ki zadevajo delo in življenje, šolanje, strokovno, družbenogospodarsko in ideološkopolitično izobraževanje delavske mladine. Zaradi resnih pomanjkljivosti v delovanju zveze komunistov, mladinskih in sindikalnih organizacij delavska mladina premalo vpliva na samoupravno dogajanje in politično življenje. Njeni interesi, potrebe, utemeljene zahteve in akcije si s težavo utirajo pot do tja, kjer odločajo o vprašanjih, ki zadevajo njen obstoj in prihodnost. Tako stanje je v veliki meri tudi posledica tega, da so izgubila ostrino razredna merila v delovanju in političnem vedenju mnogih članov, organizacij in forumov zveze komunistov.

Forumi in organizacije zveze komunistov so dolžni, da takoj sprožijo in na široki osnovi zasnujejo družbene akcije za urejanje že dalj časa odprtih in zaostrenih problemov delavskega podmladka.

6. Komunisti se morajo v vseh samoupravnih in družbenih organizacijah in institucijah bojevati za odstranjevanje ovir in nastajanje širšega prostora za večjo zastopnost, povečano udeležbo in okrepljen vpliv delavske mladine v samoupravnem političnem odločanju.

Ta vprašanja morajo dobiti uglednejše mesto v programski

usmerjenosti in praktičnem delovanju zveze komunistov, sindikalnih in mladinskih organizacij kakor tudi vseh samoupravnih organizmov in predstavniških organov.

7. Nujno je, da na področju kadrovske politike odločneje odstranimo vse pojave monopolizma in privatizacije ter izoblikujemo take odnose in prakso, ki zagotavljajo enakopraven start in konkurenco sposobnosti ne samo v odnosu na nova in izpraznjena, ampak tudi na obstoječa mesta v proizvodnji in družbenem življenju.

V vseh družbenih okoljih in življenjskih okoliščinah se mora zveza komunistov vztrajno zavzemati zato, da bodo sposobnim, kvalificiranim, socialistično opredeljenim in družbeno angažiranim mladim ljudem, zlasti iz delavskih vrst, smejele zaupali odgovorne naloge in dolžnosti v delovnih organizacijah, družbenopolitičnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah.

8. Mladina se mora usposabljaati predvsem za oborožen boj kot osnovno in prevladujočo obliko nasprotovanja agresiji. Hkrati je potrebno razvijati njeno zavest o pomenu še vseh drugih obrambnih aktivnosti in jo usposabljaati znanje. V skladu s tem so potrebni ukrepi, ki razširjajo možnosti za bolj vsestransko pripravo in množično pritegnitev ženske mladine v vse oblike odpora, tudi v oborožen boj.

S skupnim sistemom vojaškostrokovnega in ideološkopolitičnega usposabljanja mladine je potrebno zagotoviti, da se bo lahko kar največ mladih po potrebi še pred vojaškim rokom uspešno vključilo v oborožen boj.

V pripravah za vseljudsko obrambo morajo mladinske organizacije zagotoviti povezovanje in enotno usmerjenost idejnopolitičnega, vojaškostrokovnega, moralnopsihološkega in telesnega usposabljanja mladih za obrambo.

9. Vsi komunisti se morajo zavesti, da je njihovo delo z mladino in med mladino sestavni del njihovega revolucionarnega delovanja, eden izmed najvažnejših pogojev za ohranitev in razvijanje revolucionarne kontinuitete. V tem so velike obveznosti mladih komunistov, ki morajo delovati predvsem med svojimi vrstniki, v mladinskih organizacijah. Potrebno je stalno in organizirano delati za idejnopolitično in akcijsko usposabljanje mladih članov zveze komunistov, da bodo lahko uspešneje družbeno delovali.

Obveznost vseh organizacij in forumov zveze komunistov je, da stalno usmerjajo, analizirajo in ocenjujejo aktivnost komunistov, ki delujejo med mladino in da začnejo akcije, ki so bistvenega pomena za socialistično vzgojo in družbenopolitično angažiranost mladine.

10. Sprejem mladine v zvezo komunistov se ne sme omejevati na enkratne kampanje. Nenehno obnavljanje članstva ZKJ je bistveno odvisno od povečanega aktiviranja in širše udeležbe mladine v samoupravnih dogajanjih in družbenopolitičnem življenju na programskih osnovah ZKJ, kakor tudi od stopnje odločnosti in doslednosti zveze komunistov v akciji za uresničevanje lastnih programskih ciljev in politike.

Sprejem v ZKJ mora biti zasnovan na pripravljenosti mladih ljudi, da se z dejanji bojujejo za ideje in politiko ZKJ, ne pa samo na osebnem zanimanju in potrebi po pomlajevanju organizacije. Vključevanje družbenopolitično najaktivnejših mladih ljudi, predvsem mladih delavcev v ZK je v tem trenutku zelo pomembna in odgovorna naloga vseh organizacij zveze komunistov. Močnejše je potrebno spodbujati prakso, da tudi mladina sama in njene organizacije predlagajo iz svojih vrst najboljše člane za sprejem v ZKJ.

J. M.

Poročilo službe za varstvo pri delu

KOLIČEVO, FEBRUAR — Poročilo službe za varstvo pri delu bo v kratkem pregledu zajelo do-

gajanja in problematiko nesreč pri delu v našem podjetju v preteklem letu:

A) STATISTIČNO POROČILO:

	1968	1969	1970	1971	1972
Število zaposlenih	698	703	722	719	710
Število nesreč pri delu	29	46	42	35	38
% poškodovanih	4.16	6.55	6.95	4.87	5.33
Število izgubljenih dni zaradi nesreč pri delu	342	713	586	566.5	336.5
Število izgubljenih dni za 1 nesrečo	12	15.5	13.3	16.2	8.7
Resnost	251.7	513.5	416.3	382.85	726.76
Pogostnost	21.6	33.1	19.8	25.06	33.62
% boleznin	3.64	3.47	2.82	3.58	4.43

Opomba: V številu zaposlenih so vračunani tudi vajenci.

a) Med poškodovanimi je bilo:

38 moških

b) Nesreče po težini:

37 lažjih
1 težja

c) Nesreče po delovnih enotah in % poškodovanih:

I.	2	5.00 %
II.	8	10.00 %
III. a)	19	7.53 %
b)	3	—
IV.	—	—
V.	6	6.89 %
VI.	—	—

d) Vzroki nesreč:

— nezanesljiv način dela, neprevidnost	18
— neurejenost delovnega mesta	3
— nepravilnosti na transportnih poteh	6
— motnje v normalnem tehničnem postopku	5
— neuporaba osebnih zaščitnih sredstev	2
— kršenje navodil za delo	2
— organizacija dela	2

e) Viri nesreč:

— trdi materiali	8
— ročno orodje	6
— transportna sredstva	1
— delovni stroji	12
— delovna mesta	10
— tekočine	1

f) Poškodbe po delih telesa:

— glava	2
— udi: roke	20
noge	11
— telo	5

g) Izmena, dan, ura poškodbe:

I.	20	Ponedeljek	6	1.	6
II.	13	Torek	4	2.	6
III.	5	Sreda	9	3.	7
		Četrtek	6	4.	4
		Petek	4	5.	6
		Sobota	4	6.	6
		Nedelja	5	7.	3
			8.	1	
			12.	1	

h) Delovna doba delavcev na delovnem mestu pred nesrečo:

1—3 mesece	2
do 1 leta	6
1—2 leti	4
2—5 let	7
5—10 let	8
nad 10 let	11

i) Starost poškodovanih:

21—25	8
26—30	8
31—35	6
36—40	10
41—45	4
46—50	2

j) Kvalifikacija in % poškodovanih:

— VK	3	4.48 %
— KV	15	8.77 %
— PR	20	5.63 %

Iz tabele je razvidno, da smo imeli sicer malenkostni porast nesreč pri delu, da se je pa občutno (230 dni) znižalo število izgubljenih dni zaradi nesreč pri delu. Indeksa nesreč pri delu sta

pri pogostnosti v rahlem porastu in pri resnosti v precejšnjem padcu. Tudi število izgubljenih dni na eno nesrečo je močno padlo. Vendar pa kljub temu lahko ugotovimo, da je število nesreč v naši tovarni še previsoko, večje kot je to normalno za papirno industrijo nekaterih drugih držav.

Boleznine so v letošnjem letu močno narasle. Skupno je bilo zaradi bolezni izgubljenih 9.684.5 dni. 336.5 dni izgubljenih zaradi nesreč pri delu pa predstavlja 3.48 % skupnih bolezni.

Med poškodovanimi delavci so bili tokrat samo moški. Poškodbe so bile lažjega značaja, razen ene, ki je zahtevala daljši čas zdravljenja in je ostala brez trajnih posledic. Naj navedem samo podatke, da smo imeli 8 nesreč, pri katerih je bil čas zdravljenja krajši od petih dni. Pregled po delovnih enotah pa kaže, da je bilo več nesreč v proizvodnji in delavnicah, medtem ko je število nesreč v transportu še naprej v upadanju. Večje število nesreč pogojuje precejšnja fluktuacija delovne sile, ki je bila v preteklosti mnogo manjša.

Čeprav je med vzroki nesreč pri delu še vedno na prvem mestu neprevidnost in nezanesljiv način dela, se vseeno opaža, da se izobraževanje iz varstva pri delu obrestuje. Primerov neprevidnosti je vse manj in drugi vzroki se pojavljajo vse česče: neurejenost delovnih mest, nepravilnosti na transportnih poteh in motnje v normalnem tehnološkem postopku. Med zunanjimi viri pa se v glavnem pojavljajo delovni stroji, delovna mesta, ročno orodje in razni trdi materiali (les, kovina, kamen).

Pri časovnem pretresu nesreč pri delu je opazno, da smo imeli letos, v primerjavi z lanskim, nekaj nesreč tudi ponoči, kar prej ni bilo. Pri ugotavljanju ure poškodbe vidimo, da so skoraj enakomerno porazdeljene od 1. do 6. ure, da jih je manj v 7. in 8. uri ter da jih v podaljšanem delu sploh ni. Najnevarnejši dan pa je po letošnji statistiki sreda in ne ponedeljek, kakor je bilo to v preteklih letih.

Kvalifikacijska struktura poškodovanih kaže, da je v močnem porastu število poškodovanih kvalificiranih delavcev, medtem ko so se poškodbe med priučenimi delavci zmanjšale. Da so postali manj pazljivi priča tudi podatki, da se je ponesrečilo največ delavcev, ki so v podjetju že 5—10 let.

Poleg nesreč pri delu pa smo imeli še 9 nesreč na poti na delo oziroma z dela. Gre v glavnem za prometne nesreče, padec s kolesi in motornimi sredstvi.

To število je razmeroma visoko, vendar nam je vsem znano iz kako oddaljenih krajev se vozijo na delo naši delavci. Zaradi nesreč na poti je bilo izgubljenih 131 delovnih dni.

Izplačana denarna nadomestila zaradi nesreč pri delu:

Izplačala tovarna:	
— nesreče pri delu	25.872.65
— nesreče na poti	6.224.05
Izplača ZSZ	32.096.70
Skupaj	2.260.90
	34.357.60

T. M.

Mladinski aktiv na svoji letni konferenci

Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Vevče je podalo svoj obračun

VEVČE, FEBRUAR — Po delu v letu 1972 je prostovoljno gasilsko društvo podalo svoj letni obračun. V gasilskem domu so se 9. t. m. zbrali vsi člani društva in nekaj povabljenih, razen tistih, ki jim izmensko delo ni dopuščalo udeležbe. Iz pestrega dnevnega reda je prav, da omenimo važnejše navedbe in napotila iz poročila upravnega odbora društva:

Vedno pripravljeni

Stabilizacijski ukrepi so tudi tu narekovali skrajno varčevanje kot še nikoli doslej. Kljub temu je društvo stremelo, da je izpolnilo številne naloge, ki si jih je društvo naložilo na letni konferenci. Jedro vsega so bile praktične vaje na območju tovarne, ker je največja dolžnost društva ohranitev in varnost premoženja. Zato je društvo ob vsakem času strokovno, tehnično in fizično na razpolago ob morebitnih požarih ali drugih naravnih katastrofah. Očitni so uspehi na preventivnem delu, saj ni bilo v tovarni in njeni okolici niti enega resnega požara, ki bi imel za posledico ustavitve proizvodnje ali večjo materialno oziroma finančno škodo. Seveda pa člani niso za to, da bi jih taki uspehi uspavali. Naravna katastrofa je vedno na pragu. Biti pripravljen ob vsakem času, pomeni obvarovati narodno imovino.

Sodelovanje tovarne, vzgoja in mojstri

Vodstvo tovarne na samoupravnih temeljih omogoča, da v višini finančnih možnosti postopoma nabavlja društvu sodobno opremo, da obrate opremljamo s takimi gasilnimi aparati, ki jih obrat res rabi. Ni namreč mogoče, da si ob natančnih predpisih današnje zakonodaje o požarni varnosti dela društvo privoščijo kakršnekoli

pomanjkljivosti. Sem spada tudi vzgoja ljudi na delovnih mestih. Seznanjeni morajo biti predvsem z redom, ki je bistven v požarnem varstvu. Kritizirali so delavce po obratih, ki se ne držijo navodil glede kajenja, odlaganja lahko vnetljivih snovi, odmetavanja mastnih krp in podobnega na mestih, kjer lahko zaradi karakteristike proizvodnje pride do samovžiga. Budnost pri tem, opozarjanje in vzgoja leži v glavnem na mojstrih in vodjih oddelkov. Na primeren in pristopen način je treba sodelavcem pojasniti nujnost požarnovarnostnih ukrepov.

Članstvo

Na dan občnega zbora je imelo društvo 30 aktivnih članov, ter nekaj starejših, bivših gasilcev, ki radi priskočijo na pomoč, kadar je potrebno. Članstvo je aktivno predvsem pri udeležbi na vajah, ki so dobro organizirane, tako da gasilci ne izgubijo ritma in se še naprej strokovno usposablja. Kritizirati pa je, da se organizacija ne pobriga za sprejem novih, mladih članov, zlasti sedaj, ko v podjetje prihajajo novi delavci ob nastajanju novih proizvodnih oddelkov. Morda so med njimi le ljudje, ki bi se radi vključili v gasilsko družbo. Posebno velja kritika zaposlenim osebam s srednjo ali višjo strokovno izobrazbo tehnične ali druge smeri, da gre požarna varnost in tej analogna organizacija mimo njih.

Lanskoletno delo

Tekmovalna desetina se je udeležila občinskega gasilskega tekmovanja v Javnih skladiščih in zasedla odlično drugo mesto. To tekmovanje je bilo 1. 10. 1972 v Javnih skladiščih in je istočasno služilo ObGZ kot pregled izvežbanosti kadra po društvih. 16 naj-

bolj aktivnih članov našega društva se je 10. in 11. 6. 1972 udeležilo proslav in parade v Murški Soboti, kar je bilo organizirano v okviru VII. kongresa GZS.

13 članov našega društva se je udeležilo proslav ob 100-letnici gasilskega društva Vič.

8 članov se je udeležilo večje mokre vaje v Zadobrovi.

15 članov se je udeležilo kome-moracije pri spomeniku žrtvam na Urhu 1. 11. 1972.

Obisk v tovarni so nam vrnil člani gasilskega društva tovarne »Bet« iz Metlike, s katerimi smo preživeli na Vevčah skoraj cel dan.

Pokazali smo jim našo tovarno, povedali smo jim vse, kar jih je zanimalo, ter jih nato tudi pogostili. Mislamo, da bi moralo biti takih srečanj gasilcev iz drugih tovarn še več.

Ob krajevnem prazniku v Vevčah se je 17 članov udeležilo v Zg. Kašlju večje mokre vaje, ki jo je organiziralo GD Zg. Kašelj 23. 7. 1972.

Sektorske gasilske vaje na zgradbi Petrola v Zalogu se je 22. 9. 1972 udeležilo 14 naših gasilcev. Prav tako pa se je večina članstva udeležila največje vaje na Zadrugi dom v Zg. Hrušici. Ta vaja je bila organizirana v čast požarnovarnostnega tedna, udeležilo pa se je preko 200 aktivnih gasilcev iz naše ObGZ. Vaja je imela namen prikazati sodobno gašenje z vsem razpoložljivim voznim parkom in motornimi črpalkami.

Udeležba pri požarih

16. 3. 1972 gašenje požara v Lazah (gozd) udeležba 11 gasilcev,
17. 3. 1972 gašenje požara v Podgradu (gozd) 8 gasilcev,
23. 3. 1972 gašenje požara v Zalogu (gozd) 9 gasilcev,
3. 3. 1972 gašenje požara v Lazah (gozd) 13 gasilcev,
8. 4. 1972 gašenje požara v Bizoviku (gozd) 11 gasilcev,
16. 5. 1972 gašenje generatorja na Fužinah, 12 gasilcev,
6. 10. 1972 gašenje požara v Bizoviku (kozolec) 9 gasilcev.

Sklepi

— Še nadalje si prizadevati za tem, da se v društvo vključi čimveč novih članov,
— glavno delo naj sloni na praktičnih vajah na področju tovarne, kar je tudi glavni namen našega društva,
— v vseh oddelkih naše tovarne naj se poostri požarnovarnostna disciplina in red,
— operativni štab naj usmerja svoje delo v tiste oddelke, kjer je nastanek požarov večji,
— dvigniti strokovni nivo članov, tako da bo v podjetju oz. članstvu čimveč izprašanih gasilcev, častnikov, podčastnikov in izvežbanih operativcev,
— nadaljevati s pripravami za vsa predvidena tekmovanja, predvsem pa za tekmovanje gasilcev papirne industrije, ki je letos predvideno na Sladkem vrhu.

Novi upravni odbor

Po poročilih in razpravi, ki je bila dokaj živahna, so izvolili nov upravni odbor, ki šteje 9 članov in tričlanski nadzorni odbor:

1. Hribar Slavko
2. Kure Anton — namestnik poveljnika
3. Miklavž Ivan
4. Močnik Slavko
5. Pavlič Anton
6. Smrekar Rudi-predsednik
7. Skvorc Mirko — poveljnik
8. Vidic Janko
9. Volčanšek Jože

Nadzorni odbor:

1. Kurent Leon
2. Lajevic Peter
3. Stamcar Viktor

Iz lanskoletnih tekmovalnih vaj — vezanje vozlov

Alkohol — problem in vzrok nesreč

VEVČE, FEBRUAR — Dokazano je, da je uživanje alkohola vse bolj pogost vzrok nesreč na cestah.

Nekaterim se zdi, da alkoholna pijača pred in med delom bistveno ne škoduje. Kljub temu pa so tehtni vzroki za mnenje, da je to v daleč večjem obsegu vzrok nesreč, kot pa zabeležujejo in dokazujejo statistike. Pri mnogih dejavnostih v tovarnih papirja, zlasti pri papirnih strojih, v delavci papirja in pri pripravi papirne

Množina in vrsta pijače	Vsečina alkohola v pijači	Alkohol v krvi
1/4l piva	3—5 ‰	0,2 ‰
1/4l cvička ali lažjega vina	8—12 ‰	0,4 ‰
1/4l močnejšega vina	10—15 ‰	0,7 ‰
1/4l penečega vina	10—15 ‰	0,6 ‰
2 cl konjaka	35—40 ‰	0,2 ‰
2 cl likerja	35—40 ‰	0,2 ‰
2 cl sadnega žganja	50—60 ‰	0,3 ‰
2 cl ruma, viskija, vodke	50—60 ‰	0,35 ‰

Vplivi določenih promilov alkohola v krvi:

0,1—0,4 promile — počasi začnjenjajoče, hitro stopnjevaljo omejevanje mišljenja,
0,5—1,0 promile — rahla pijanost, razburljivost in pojemajoča moč,
1,0—1,5 promile — motnje zmogljivosti premikanja in skladnega delovanja razuma, nesigurnost v hoji,
do 2,0 promilov — težke motnje sposobnosti koncentracije, zmožnosti opažanja in zaznavanja,

mase, kakor tudi pri transportu obstaja nevarnost obratnih nezgod, ki gredo na račun prekomernega uživanja alkohola.

Da bi to slabo razvado in njene posledice malo podprli s številkami in ugotovitvami, navajamo pregled vsebine alkohola v pijačah in v krvi. Te številke so normalne vrednosti za ljudi boljše zgradbe telesa. V posameznih primerih pa se seveda pojavljajo tudi občutna odstopanja.

do 2,5 promila — popolna pijanost z nezvestjijo, ugasnitvijo refleksov in funkcij,

do 3,5 promila — alkoholna zastupitev ali smrt.

Upamo, da bodo navedeni podatki tudi pripomogli k varovanju pred težkimi posledicami, bodisi na cesti ali na delovnem mestu, zaradi uživanja alkohola. Vaša družina vas bo spoštovala in vam bo hvaležna.

Smešno in zanimivo

VEVČE, FEBRUAR — Kot smo brali, je tovarna papirja St. Cuthberts v Angliji znana po izdelavi specialnih papirjev raznih vrst.

Tehnologije in tehnike v tej tovarni pa trenutno okupira prav posebno nenavaden načrt, ki jih je že pripeljal do delnih uspehov. Posrečilo se je pridobivati vlakna iz listov karfiolov in zeljnih storov, iz katerih bodo lahko izdelovali neko vrsto papirja.

Najzanimivejše pri vsem tem pa je to, da pobude za razvoj tega novega produkta niso dali niti revni proizvajalci zelenjave, niti britanska papirna industrija, ki ji občutno primanjkuje surovin, ampak neki gostilničar, ki je raziskoval primerne prehranjevalne možnosti za rejo polžev. Pridobivanje oziroma nabava pravih sort zelja mu je bila preveč sitno delo.

Peter Sadler, tehnični vodja tovarne papirja St. Cuthberts, pravi, da so v teku še poskusi pridobivanja surovin iz drugih tovrstnih rastlin za proizvodnjo papirja, katerim dajejo polži prednost.

V Franciji, tako ocenjujejo, po jedo letno 10 milijard polžev, tako da bi bilo za potrebno prodajo v izvoz preskrbljeno, če bi ta nova »papirna zelišča« pri polžih našla soglasje.

Obvestilo

Vse dosedanje upravičence otroškega dodatka obveščamo, da uredijo vso potrebno dokumentacijo za nadaljnje prejemanje otroškega dodatka v letu 1973.

Osebo naj se zgleda pri referentu za socialno zavarovanje tov. Mili Wolf, II. nadstropje upravne zgradbe, soba št. 74.

Prav tako obveščamo ostale zavarovance in zavarovanke, ki do sedaj niso bili upravičeni do otroškega dodatka, pa menijo da so, čeprav je cenzus za 1973 enak lanskemu, tj. 900 din mesečno na člana gospodinjstva, naj se prav tako zgledajo pri referentu zaradi ureditve potrebne dokumentacije.

Potrdila o osebnem dohodku za leto 1972 in ostalo dokumentacijo bo oddelek urejal od vključno 12. 2. do 23. 2. 1973.

Upravičencem priporočamo, da v določenem roku izpolnijo pri referentu predpisane izjave, sicer jim bo otroški dodatek od 1. aprila 1973 dalje ukinjen.

Ref. za soc. zavarovanje:
Mila Wolf

Z občnega zbora vevških gasilcev

Po opravljenem tečaju je Leon Kurent prejel diplomo gasilskega podčastnika

Pri vodenju so razlike

VEVČE, FEBRUAR — Za to temo se skriva zelo široko področje. Če bi pisali o tem stran za stranjo, bi vedno še mnogo manjkalo. Vendar nekaj omemb okoli načinov in navad in sprememb vodenja ne bo odveč.

Iz patriarhalnega sistema lastnikov obrtnih delavnic v prejšnjih stoletjih, se je med obema vojnama razvil »princip vodij in šefov«. Čas in študij organizacije pa je dal v kratkih razdobjih po drugi svetovni vojni popolnejše rezultate. K vodenju so bili pritegnjeni še drugi, tako da je nastal pojem teamskega dela. To iz političnega zornega kota. Če pa se ozremo na tehnično področje, na hitri razvoj tehnike in tehnično specializacijo v podjetjih, moramo ugotoviti in priznati eno: posamezna vodstvena moč ne more biti več tako kot včasih mojster na vseh področjih.

Iz zornega kota socialističnega človeka, samoupravljalca, pa lahko spoznamo, da je podrejeni iz prejšnjih časov prerastel v sodelavca in lahko rečemo: kdor vodi avtoritativno (beri: samodržno), ima podrejene, kdor pa vodi prepričljivo, ima sodelavce. Vodstvene oblike, ki so temu razmišljanju blizu, so poznane pod imenom kooperativne, kolegijske ali kolektivne vodstvene oblike. V našem sistemu, seveda samoupravne.

Kadar so te oblike uveljavljene — za tem moramo tudi stremeti — takrat posamezni sodelavec in delovna skupnost čutijo odgovornost, ki so si jo prilastili. Iz tega izhaja iniciativnost. Nastajajo sku-

pine somišljenikov, ki stremijo za izpolnjenim pozitivnim ciljem. Takrat vodja lahko ugotovi: moj sodelavec je moj najboljši svetovalec.

Če pomislimo malo globlje, pri- demo do spoznanja, da industrijska, demokratična in samoupravna družba temelji na dostojanstvu, svobodi in ustvarjalni moči človeka. Vodstvena moč, ki jemlje svojo nalogo resno, bo prišla do jasnega spoznanja, da nosi med drugim tudi visoko moralno odgovornost.

Sodelavec pričakuje od vodstva izpolnitev svojih pričakovanj. Delovni dan v svojem poteku, ustvarjalni stopnji, klimi in veliki meri odseva na njegovo dobro počutje, ki se širi na njegovo družino in okolje.

Delavec zaupa vodstvu in pričakuje pravično ravnanje, siguren položaj in zavarovan večer življenja.

Družba pričakuje od vodstva, da z zaupanimi mu sredstvi pametno gospodari. Družba ima prav tako legitimno pravico na pozitivne rezultate, na ohranitev in večanje vseh sredstev delovne organizacije.

Prihodnost je vedno neznana, toda naša naloga je, da jo oblikujemo in izoblikujemo.

Eden bistvenih pogojev za doseg pozitivnih ciljev in vzdušja so medčloveški odnosi. Ti se razlikujejo pri načinu kooperativnega vodenja od načina avtoritativnega vodenja.

Oglejmo si ugotovitve ob enem in drugem primeru:

Kooperativno vodenje:

Avtoritativno vodenje:

1. Majhna razlika med predpostavljenim in sodelavcem. Občutek pripadanja drug drugemu. Predpostavljeni se šteje kot prvi sodelavec. On je člen skupine in ostali ga podpirajo.

2. Cela skupina čuti odgovornost, govori o naših nalogah.

3. Predpostavljeni skrbi za to, da ga drugi lahko zastopajo. Namestnik je dobro vpeljan v delo.

4. Skupina razvija lastno iniciativo. Izkaže se s predlogi. Obseg osebnega sodelovanja je večji.

5. Medsebojne informacije prispevajo h krepitvi skupinske strukture — govoričenja se ne morejo pojaviti.

6. Sproščena atmosfera zaradi vzajemnega zaupanja, tovarniškega sodelovanja in odkritosti.

7. Vsak dela seznanjen z nalogami.

8. Vsak predpostavljeni ima osebno avtoriteto.

9. Sigurne in pravilne odločitve zaradi pritegnitve strokovnjakov: majhna nevarnost napak, večja stopnja učinka.

10. Prizadevanje za skupen učinek in njega priznanje. Stvarnost ima prednost pred priznanjem.

11. Prostovoljni prevzem dodatnih nalog.

12. Pogum za prevzem položaja, za konstruktivno kritiko, tudi do predpostavljenega. Orientirani sodelavci.

13. Predpostavljeni zna prenesti kritiko.

1. Velika razlika med sodelavcem in predpostavljenim. Občutek »jaz«. Predpostavljeni je izven delovne skupine.

2. Predpostavljeni se ima sam za odgovornega, govori samo o svoji nalogi.

3. Predpostavljeni se dela nepogrešljivega in nenadomestljivega. Ne uvede namestnika in naslednika.

4. Samo predpostavljeni razvija iniciativo. Razvijalne možnosti sodelavcev so utegnjene.

5. Nezaupne informacije naj bi krepile položaj predpostavljenega, govoričenja imajo prednost.

6. Moreča atmosfera zaradi nevoščljivosti, nezaupanja, strahu, sovražnosti, upiranja proti predpostavljenemu.

7. Vsak dela vase zaprt.

8. Predpostavljeni ima avtoriteto zaradi položaja.

9. Odločitve se pojavljajo kot osamljeni zaključki, nevarnost napak. Vendar obstaja prednost: v težki situaciji — hitra reakcija.

10. Prizadevanje za upoštevanje od strani predpostavljenega. Njegovo pohvalo imajo za važnejšo kot procvit podjetja.

11. Stremljenje za majhno odgovornostjo.

12. Nagib k večnemu pritrjevanju (kimavci).

13. Predpostavljeni ima vedno prav.

Del članov orkestra pri izvajanju koncertnega programa

Celovečerni koncert Papirniškega pihalnega orkestra

VEVČE, FEBRUAR — Spet je Papirniški pihalni orkester priredil samostojen koncert in sicer 26. januarja v avli osnovne šole v Polju. Pred dokaj številno publiko, ki so jo sestavljali ožji sorodniki članov orkestra, ostali del pa bolj ali manj stalni obiskovalci koncertov pihalnega orkestra in tudi nekaj mladine, je orkester izvedel program, ki je dobro uro odmeval po šoli. Skladni akordi so vnesli prijetno razpoloženje v tiho poslopje. Avla šole, kjer je čez dan slišati razigran otroški smeh, se je spremenila v koncertno dvorano.

Program je bil sestavljen iz ritmično hitrejših in melodičnih, dokaj znanih skladb, ki gredo laže v ušesa, kot pa počasne uverture in podobno. Po kratkem nagovoru se je cela avla dobesedno tresla ob močnih, toda ubranih akordih Florentinske koračnice. Sledila je vsakemu znana Suppejeva Lahka konjenica. Po mirnejših uvodnih taktih je sledil razgiban del s trobentarskim solom, ki pa ni bil najboljši. Če se že lotim kritike, ki pa ne more biti ostrejša, saj je bil program v celoti dobro naštudiran, naj se ustavim še pri dinamiki. Ni bila dovolj izrazita, pri čemer pa je imela tudi slaba akustika dvorane svoj delež. Po Kolmanovem valčku in domači, za pihalni orkester prirejeni polki narodno zabavnega žanra, smo uživali ob znanih srednjeameriških zvokih, okrepljenih z živahnimi ritmi tam-tam bobnov, ki pa so bili na trenutke prethiti ali spet preglasni, ter niso povsem ustrezali živahnemu ritmu. Program je orkester zaključil s Passa dobrom in ameriško Washington Post koračnico. Zaradi burnega aplavza pa so zaigrali še eno skladbo in s tem zaključili prijeten večer, kar je bilo videti na obrazih ljudi, ki so zadovoljni zapuščali avlo šole.

Kljub temu pa bi bilo vzdušje lahko še prijetnejše in prepričan sem, da bi bilo še več publike, če bi bil koncert v dvorani, namenjeni za tovrstne prireditve. Vevče, kot izrazito industrijsko naselje s kulturno osveščenimi ljudmi, ne premore lastne dvorane, kjer bi bile kulturne prireditve. Na drugi strani pa kinodvorana komajda še služi svojemu namenu. Tako je pihalni orkester primoran, da prireja koncerte v akustično neustreznem avli šole. Do veljave pridejo edine glasne koračnice. V ustrezni dvorani bi bil večer še prijetnejši z več publike, ki bi o kva-

litetnejši akustiki še bolj nagradila prizadevne člane Papirniškega pihalnega orkestra. Potreba po dvorani je še toliko večja, če se spomnimo na pomembnejše praznike, npr. 8. februar — veliki slovenski kulturni praznik, pa krajevni in občinski praznik, praznik republike 1. maj, ko drugod prireajo proslave in nastope, pri nas pa vse to lahko zasledujemo le na TV ekranih, drugače pa gredo bolj ali manj mimo nas, ne da bi se tudi sami aktiv-

no udeležili proslave. Bližina mesta ne sme biti izgovor, češ, saj so nam prireditve v mestu lahko dosegljive. Večina prireditve Filharmonije, Opere ali Drame, pa so za preprostega delovnega človeka, katerih je pri nas večina, neprivlačne, ker je njihov repertoar preveč »sodoben«, primeren le za ožji krog publike. Nazadnje tako le najdemo odgovor, zakaj v okolju ni druge kulturne aktivnosti, kot papirniški pihalni orkester.

D. Z.

Jože Dermastja v pokoj

VEVČE, FEBRUAR — Sredi tega meseca nas je še enkrat obiskal tovariš Dermastja. Tokrat zato, da bi si ob slovesu podali roke. Spremljala ga je tudi njegova žena, češ, ker ga je spremljala celo življenje pa še sedaj. Naš Jože spremstvo potrebuje.

V tovarni je bil skoraj 14 let. Delal je večinoma pri stiskalnicah za odpadni papir, precej tudi v pripravi papirne snovi. Že prej pa je bil zaposlen pri gradbenem podjetju. Ker mu zdravje ni posebno naklonjeno, mu bo upokojitveni staž res dobrodošel. Odpočil se bo in razvedril.

Ob vprašanju, kaj bo delal odselej, je pač zmigal z rameni, češ da bo v glavnem pazil na uro, da bo pravočasno vzel vsa zdravila, namesto da bi ga zvrnil kakšen kozarček, ki mu ga bolezen ne dovoljuje.

Upamo pa in želimo, da bi bilo kmalu vse dobro in da se bo naš Jože še lahko sem pa tja oglasil v tovarni. Za njegovo delo pa prav lepa zahvala!

Posetnici

CITA JERAN

IG

J. ERŽEN

VADUZ

Zdaj Janezu in Citi ni za spanje, prehitro jima dan in teden

mine...
Odkar sta člana delovne skupine, ju mučijo težave nevsakdanje:

Kako dokazati, da vsak požanje uspehov več, če z nekaj discipline sedanja razdrobljenost naj izgine in uresničeno bo

STRNJEVANJE...

Besedi istega pomena skriti v posetnicah sta — moraš ju odkriti!

IS

ŠTIRI IZMENE TUDI PRI PREMARNEM STROJU

VEVČE, FEBRUAR — Izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti v oddelku za premazovanje papirja je bilo doslej vsekakor premajhno. S proizvodnjo v dveh izmenah ni bilo več mogoče zadostiti naraščajočim naročilom premazanega papirja. Zato je bila že v začetku tega meseca pripravljena 4. izmena. Po približno 14-dnevni uvajalni dobi delavcev ob stroju je bila zasedba delovnih mest nared, tako da je lahko stekla neprekinjena proizvodnja enako kot pri ostalih proizvodnih strojih.

Uzance za promet s papirjem in grafičnimi izdelki

Za promet z blagom na splošno ali z blagom določene vrste velja, kolikor se stranke drugače ne dogovorijo, splošne uzance za blagovni promet in za posebne uzance za promet z nekaterimi vrstami blaga ali za posamezne storitve. Poleg uzanc za promet blaga pa imamo tudi še nekatere druge uzance, na primer borzne uzance in pa luške uzance. Razen splošnih uzanc za blagovni promet so pri nas doslej zbrane in objavljene še posebne uzance za trgovanje z žitom, zelenjavo, s krompirjem, s fižolom, z rižem in neluščenim rižem, za promet s kamnitimi, marmornatimi in granitnimi bloki in ploščami ter posebne uzance v gostinstvu. Spričo vedno večjih potreb, da bi uredili tudi promet z nekaterimi drugimi vrstami blaga, so že pripravljeni osnutki za posebne uzance za promet z drvmi, z železniškimi pragi, z jamskim lesom ter s čreslovino in lubjem. Ti osnutki so že dalj časa v razpravi v posameznih pristojnih organih gospodarske zbornice Jugoslavije in gospodarske zbornice Slovenije, vendar pa v razpravi še niso prišli do dokončnega sklepa glede potrditve in uveljavitve neštetih posebnih uzanc.

Tudi za promet s papirjem in grafičnimi izdelki so svoj čas prav tako veljala določena pravila, ki so urejala predvsem komercialna pogodbeni razmerja, deloma pa tudi tehnična vprašanja v prometu s papirjem in surovinskimi vlakni za njegovo izdelavo (celuloza in lesovina), delno pa tudi promet s knjigami in podobnimi izdelki.

1. Posebne uzance za promet s papirjem.

Medtem, ko je svet za grafično, grafično predelovalno industrijo, založništvo in knjigotštvo doslej že nekajkrat razpravljalo o posebnih uzancih v knjigotštvu, pa se proizvajalne in predelovalne organizacije v prometu s papirjem in surovinskimi vlakni za njegovo izdelavo še vedno drže nekdanjih uzanc za papir, ki jih je izdelala zagrebška borza leta 1926, in splošnih prodajnih pogojev, ki jih je za urejanje poslovnih razmerij z groistično trgovino uporabljala Papirnica Vevče pri Ljubljani, ki je bila pred drugo svetovno vojno naša največja tovarna papirja. Ker pa omenjenih uzanc nista niti sprejela, niti potrdila ne Zvezna gospodarska zbornica, ne vrhovno gospodarsko sodišče, danes v reševanju medsebojnih sporov in pri urejanju posameznih vprašanj v prometu s papirjem uporabljajo kot veljavne samo splošne uzance za blagovni promet, ki so bile izdane v aprilu 1954. Zaradi posebnosti, ki so običajne v prometu s papirjem, pa je uporaba splošnih uzanc za blagovni promet zvezana s številnimi težavami in vprašanji, ki jih določajo šele same pogodbene stranke v prometu s papirjem.

Čeprav uradno uzance za papir bivše zagrebške borze niti splošni prodajni pogoji papirnice Vevče danes nimajo pravne veljave kot splošni predpis, ki bi jih lahko uporabljali, če bi jih katera gospodarska organizacija sprejela kot poslovne pogoje v smislu 12. člena temeljnega zakona o blagovnem prometu. Vseeno pa so pri nas v uporabi kot običajno prav tiste določbe iz uzanc za papir zagrebške borze in iz splošnih prodajnih pogojev papirnice Vevče, ki so jih stranke molče sprejele ali jih uporabljajo. Zato ni odveč, da si ogledamo tiste določbe iz omenjenih posebnih uzanc in poslovnih pogojev, ki jih stranke uveljavljajo v praksi v medsebojnih poslovnih razmerjih in ki se od splošnih uzanc za blagovni promet zaradi svoje specifičnosti razlikujejo.

Predvsem je treba omeniti, da so za bistveno sestavino kupoprodajne pogodbe, kadar gre za papir, ne šteje samo predmet in cena, temveč da mora biti po uzancih za papir zagrebške borze ponudba oziroma naročilnica

opremljena s podatki o ceni, količini, kakovosti, barvi, formatu, gramaturi in stopnji in o klejenju papirja, dalje o obliki embalažiranja (v polah ali zvitkih), o značilnostih glede tiska, o namembni postaji in o dobavnem roku. Če naročilo ne vsebuje vseh omenjenih podatkov, se po določbah teh uzanc ne more potrditi. Hkrati so stranke dolžne upoštevati tudi najmanjšo količino, ki se lahko naroči v eni kakovosti, barvi, gramaturi, gladkosti ali trdoti papirja. Kolikor proizvajalna organizacija ne more zaradi slabe proizvodnje dobaviti kupcu take kakovosti, kakršna je določena v pogodbi, je kupec dolžan prevzeti le do 15 odstotkov skupne količine tega blaga, pri čemer pa mu mora dobavitelj priznati popust v višini 10 odstotkov. Če pa gre za male razločke ali odstopanje v sestavi papirja, barvi, gramaturi in podobno, kupec te pravice nima.

Če papir ni embalažiran v posebne okvire iz desk ali oboje, se embalažni material vračunava v težo papirja po pravilu »bruto za neto«. Posebej je predvidena tudi toleranca (odstopanje) glede gramature.

Rok za ugovor zaradi neustreznosti kakovosti papirja znaša po teh uzancih največ 8 dni po prevzemu pošiljke, pri umetniškem tiskovnem in kromovem papirju pa 11 dni. Napake, ki se pokažejo šele pri nadaljnji predelavi papirja, pa se lahko reklamirajo največ 8 tednov po prevzemu blaga.

Posebne pomena je določba v uzancih za papir zagrebške borze, da mora biti vsaka pogodba o prodaji papirja sestavljena ustrezno tem pravilom. Kolikor vsebuje pogodba tudi druge pogoje, ki niso v skladu z omenjenimi pravili, ne veljajo, razen če so se stranke s pisмено pogodbo s tem izrecno sporazumele. Ob višji sili in v posebnih okoliščinah je dobavitelj dolžan obvestiti kupca, vendar ima ta takrat, če je dobavitelj zaradi takih ovir v zamudi še več kot 30 dni, pravico, da odstopi od pogodbe.

Posebne določbe vsebujejo omenjene uzance tudi o jemanju vzorcev, in sicer tako glede velikosti kot tudi glede načina jemanja vzorcev. Vsak vzorec, s katerim želi kupec uveljavljati reklamacijo glede kakovosti, mora biti posebej označen z navedbo odkod je vzet in iz katerega embalažnega kosa. Glede debeline papirja je dovoljeno odstopanje največ do 10 odstotkov.

Če ni drugače dogovorjeno, je pristojna za reševanje sporov in ugovorov med prodajalcem in kupcem arbitražna država oziroma dežele, v kateri je sedež prodajalca.

Zanimivo je, da so uzance za papir zagrebške borze povzete v celoti po uzancih dunajske borze, ki so bile izdane leta 1912. Avstrijske uzance pa upoštevajo skoraj v celoti skandinavske uzance za papir, in sicer v angleškem besedilu.

Čeprav omenjenih uzanc pri nas ne uporabljamo kot veljavne, pa je vendar treba upoštevati, da so v uporabi v mednarodni trgovini s papirjem, kolikor se stranke ne dogovorijo drugače. Proizvajalci in trgovci drugih dežel so omenjene uzance sprejeli za svoje in jih tudi uporabljajo. Te uzance so sprejele ČSSR, Italija, Finska, Švedska, Belgija, Nemčija, Nizozemska in druge. Pri tem je zanimivo, da dežele zunaj Evrope, na primer ZDA, Kanada in Japonska nimajo posebnih splošnih veljavnih uzanc za papir, ampak poznajo posebne poslovne pogoje, ki jih uporabljajo posamezna proizvajalna ali predelovalna podjetja.

Splošni prodajni pogoji bivše papirnice Vevče se sprva niso uporabljali kot splošno veljavne posebne uzance za ves promet s papirjem, ampak le v poslovnih razmerah s tistimi partnerji, ki so sklepali pogodbo o prodaji papir-

ja in njegovem nakupu z organizacijo Združenih papirnic Vevče. Vendar pa so sčasoma tudi drugi proizvajalci sprejeli nekatere izmed omenjenih prodajnih pogojev papirnice Vevče. Med takimi pogoji so zlasti dovoljene stopnje glede odstopanja (tolerance), glede količine pepela v posamezni vrsti papirja ter stopnje tolerance glede mehanskih napak papirja. Kadar pride do tega, da prodajalec iz kakršnega koli razloga ne more odpremiti kupcu naročenega papirja, ga mora po omenjenih splošnih pogojih uskladičiti pri sebi, pa kupcu lahko zaračuna stroške skladiščenja in zavarovanja. Izdani račun prodajalca je dokaz, da je rizik za blago prešel na kupca. V vsakem embalažnem kosu (omot, bala, zvitek, lega ipd.) mora biti kontrolni listek, ki ga mora kupec priložiti morebitni reklamaciji. Prevzeto blago mora kupec pregledati in sporočiti prodajalcu morebitne pomanjkljivosti najkasneje v osmih dneh. Skrite napake, ki jih kupec ne more takoj opaziti, lahko reklamira v treh mesecih od prevzema blaga. Če kupec noče prevzeti blaga ali je s prevzemom v zamudi, mu mora prodajalec določiti naknadni rok 14 dni, če pa kupec blaga niti v tem roku ne prevzame, ga lahko dobavitelj toži. V primeru reklamacije glede kakovosti mora kupec položiti in plačati vsaj 90 odstotkov spornega zneska, preostanek do polne vrednosti pa se obračuna, ko je spor rešen. Zanimiva je tudi določba, da se morebitni spori med strankama praviloma rešujejo z medsebojnimi stiki in pogajanjem, če pa se stranki po tej poti ne moreta sporazumeti, lahko imenujeta kupec in prodajalec po enega razsodnika, oba skupaj pa izbereta tretjega. Odločitev teh arbitrov je dokončna. Če pa se tudi tedaj ne morejo stranke sporazumeti, je treba predložiti spor gospodarskemu sodišču ali razsodišču pri zbornici.

Proizvajalci papirja sedaj ne urejajo poslovnih razmerij popolnoma enotno, ker se nekateri izmed njih držijo poslovnih navad, ki so jih urejale uzance za papir zagrebške borze, drugi pa splošnih prodajnih pogojev bivše papirnice Vevče. Spričo novih razmer na trgu papirja pri nas pa so proizvajalci papirja na splošno ohranili samo tiste določbe iz omenjenih uzanc, ki so njim v prid, s tem ko so druge določbe skoraj povsem zanemarili. Tako se dogaja, da so proizvajalci papirja zadržali pretežni del svojih pravic, njihove obveznosti do kupcev ostajajo brez pravnih sankcij, če izvajamo tisto sankcijo, da ostane kupec, ki preveč ostro vztraja na izpolnitvi sklenjene pogodbe, lahko ob drugem sklepanju dobavnih okvirnih pogodb praznih rok.

Proizvajalci papirja sedaj v svojih pogodbah določajo skoraj izključno le enostranske pogoje, ki vežejo kupca, in tudi te pogoje prilagajajo svojim razmeram in potrebam. Še posebno so proizvajalci papirja zavrnili pogoje glede odgovornosti za prekomerno kaliranje ali poškodbe papirja zaradi slabe embalaže. Po zbranih podatkih se namreč le nekaj tovarnih papirja v Sloveniji drži splošnih prodajnih pogojev bivše papirnice Vevče glede pravilnega in varnega embalažiranja z uporabo paletnega sistema in posebnega zavarovanja paketov. Po izjavah trgovskih podjetij, ki trgujejo s papirjem, je samo embalaža, ki jo uporabljajo slovenski proizvajalci papirja in še par proizvajalcev iz drugih republik (npr. UMKA), primerna in ustrezna. Vsi drugi proizvajalci pa uporabljajo neprimerno embalažo, pri čemer pa niso pripravljeni prevzeti nobenega rizika in odgovornosti za škodo. Nadaljnji pogoj je tudi v tem, da lahko proizvajalci količine, ki jih ne morejo pravočasno dobaviti, stornirajo ali pa vsaj začasno ustavijo dobavo. Tudi plačilni roki so v splošnem prepuščen dobaviteljem, pri čemer pa

ti priznavajo kupcem blagajniški popust v višini 2 odstotka le pri plačilu pred potekom 30 dni, drugače zaračunajo zamudne obresti, če pa je kupec s plačilom v zamudi več kot 60 dni, pa enostavno ustavijo vsako dobavo papirja po pogodbi.

Iz trgovine in grafičnih podjetij se množijo pritožbe proti proizvajalcem papirja zaradi nestalnosti in nesolidnosti pri izpolnjevanju dobavnih pogodb. Res je sicer, da se vsaj takrat, kadar gre za posebno naročilo ali za posebne formate, proizvajalec in kupec skušata sporazumeti, vendar pa je položaj glede drugih poslovnih pogojev, ki se običajno sporočajo morebitnim kupcem obenem s ceniki, vse prej kot zadovoljiv. Posebno pomanjkljivo so namreč tehnični pogoji o samih standardih, vlagi, vsebini pepela, gramaturi, klejenosti, gladkosti itd. Glede vseh teh tehničnih elementov pa manjkajo določbe o toleranci, to je o dopustnem odstopanju, in tako se morajo kupci zadovoljiti, tudi če so odstopanja večja, kot jih v uvodu omenjene uzance oziroma poslovni pogoji dopuščajo. To velja v enaki meri za odstopanja, ki so posledica objektivnih težav, in za pomanjkljivosti, ki nastajajo zaradi subjektivnih težav posameznega proizvajalca. Proizvajalci so doslej tudi zavlačevali s tem, da bi ob pomanjkanju posebnih uzanc za promet s papirjem določili za urejanje poslovnih razmerij proizvajalci in groistična trgovina našli v smislu 12. člena temeljnega zakona o blagovnem prometu in te pogoje sporočili svojim odjemalcem.

Nasprotno pa trgovina zelo pohvalno omenja soliden postopek in upoštevanje posebnih uzanc inozemskih dobaviteljev, kadar gre za uvoz papirja.

Velika pomanjkljivost pri izpolnjevanju pogodb o dobavi papirja je tudi slaba kontrola pri izdelavi oziroma pri prevzemanju papirja, kajti razen maloštevilnih predelovalnih podjetij nimajo niti proizvajalci niti trgovci ustreznih laboratorijev ali naprav za preizkus kvalitete.

Zanimivo je še, da pride med proizvajalci papirja in njihovimi kupci le malokdaj do tožb pred gospodarskim sodiščem. Zaradi pomanjkanja vseh vrst papirja dopuščajo kupci znatna odstopanja od različnih standardov predvsem zato, da ne bi izgubili svojih dobaviteljev. Tako ena kot druga stran pa tudi ne uporablja določb iz splošnih uzanc za blagovni promet, ampak ob pomanjkljivostih pri izpolnjevanju dobavnih pogodb raje pristaja na medsebojno arbitriranje z razsodniki, ki jih izbereta stranki sami.

Kot vidimo, praksa v urejanju poslovnih razmerij v prometu s papirjem ni enotna in bi bilo zelo priporočljivo, da bi za hitrejšo in bolj solidno urejanje medsebojnih poslovnih razmerij proizvajalci in groistična trgovina našli skupen jezik in sestavili enoten osnutek posebnih uzanc za promet s papirjem. Dokler pa do sprejema in potrditve takih posebnih uzanc za papir pri vrhovnem gospodarskem sodišču ne bo prišlo, pa bi bilo vsekakor zelo priporočljivo, da bi tudi za notranji promet s papirjem pogodbene strani obojestransko uporabljale načela in posebne določbe uzanc za papir, ki veljajo v skandinavskih deželah, seveda kolikor ne nasprotujejo našim veljavnim predpisom. Na vsak način pa bodo morale naše proizvajalne in predelovalne organizacije v pomanjkanju domačih posebnih uzanc za papir zlasti v poslovnih razmerah s tujimi dobavitelji ali kupci upoštevati uzance za papir, ki veljajo v deželi tujega partnerja. Glede na pomanjkljivo poslovno prakso naših podjetij se nam zdi umesten predlog nekaterih proizvajalcev, da bi zbornični organi ali ustrezni svet zbornice priskrbel in objavil vsaj prevod uzanc za papir skandinavskih dežel, kakor so ga v letu 1951 iz-

dali avstrijski proizvajalci papirja, celuloze in lesovine. To bi pripomoglo, da bi se poslovna razmerja tudi med našimi organizacijami in tujimi firmami urejala bolj solidno in smotrno.

Iz Vestnika G. Z.

Andreju Košenini v spomin

Dne 24. januarja je delal na nočni izmeni. Okrog 1. ure je potožil sodelavcem, da ga je napadla slabost, vendar mu niti sodelavci, niti zdravnik, ki so ga tovariši poklicali na pomoč, niso mogli več pomagati. Njegovo srce je omagalo in kruta smrt ga je iztrgala iz naše sredine, starega komaj 34 let.

V tovarni se je zaposlil spomladi leta 1966. Eno leto je opravljal fizična dela, nato pa delal kot voznik viličarja.

Na transportnih strojih je kot voznik delal že v prejšnji službi v Litostroju. Kljub temu je v naši tovarni uspešno opravil še tečaj za viličarja.

Sodelavci so Andreja imeli radi na svoji izmeni, ker je imel vedno lep in tovariški odnos. Vedno je bil dobre volje in nasmejan, čeprav se je moral v življenju spopasti z marsikatero težavo.

Rojen v kmečki družini, se je v želji po osamosvojitvi odločil za delo v tovarni ter si ustvaril svoj lastni dom. Za svojo družinico je postavil novo stanovanjsko hišo, ki pa jo ni utegnil dokončati. Neizprosna smrt ga je iztrgala iz naših vrst in vzela dobrega sodelavca, očeta in moža. Zapustil je ženo z dvema otrokoma.

Težko se sprijaznimo z mislijo, da ni več med nami dobrosrčnega, marljivega in požrtvovalnega Andreja.

Izredno številno spremstvo sorodnikov, sodelavcev in znancev na zadnji poti, darovano cvetje in poslovilne besede predsednika delavskega sveta, so izraz velikega spoštovanja in velike žalosti obenem. Dobrega sodelavca in tovariša se bomo trajno spominjali.

Zahvala

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, sina, brata, svaka in zeta

Andreja Košenina

se najlepše zahvalujemo celotnemu kolektivu Celuloze Medvode za izkazano pozornost in denarno pomoč.

Zahvaljujemo se nadalje za številno spremstvo, darovano cvetje, izraze sožalja, poslovilne besede in organizacijo pogreba.

Žena z otrokoma
in ostalo sorodstvo

Kongres francoskih papirničarjev v Cannesu od 26. do 28. septembra 1972

V organizaciji francoskega združenja ATIP — Association technique de l'industrie Papetière — je bil v času od 26. do 28. septembra preteklega leta simpozij francoskih papirničarjev v Cannesu v Južni Franciji. Glavni temi simpozija sta bili problematika razvoja premazanih papirjev in nova tehnologija premazovanja. Simpoziju je prisostvovalo ca. 400 udeležencev, od tega 60 iz vrste evropskih držav. Predavanja na simpoziju so bila porazdeljena v več skupin in sicer:

razvoj trga premazanih papirjev in kartonov v Franciji, sodobna znanja papirjev in nova tehnologija premazovanja. Simpoziju je prisostvovalo ca. 400 udeležencev, od tega 60 iz vrste evropskih držav. Predavanja na simpoziju so bila porazdeljena v več skupin in sicer:

V zadnjih 8 letih je zaznati v Franciji velik porast porabe premazanih papirjev in kartonov. Tako je znašala leta 1962 proizvodnja premazanih papirjev 160 700 t in kartonov 66.600 t, leta 1972 pa že 477 300 t premazanih papirjev in 129 000 t premazanih kartonov. Medtem ko je znašala leta 1962 količina brezlesnih premazanih pa-

pirjev v celotni količini vsega samo 21 %, pa je v letu 1970 dosegla že količino 42 %. Proizvodnja premazanih papirjev za umetniški tisk je bila leta 1960 v višini 46.800 t ter je do leta 1970 porasla na 62.000 t.

Gibanje proizvodnje premazanih papirjev v Franciji in trend do leta 1975 je razviden iz naslednje tabele:

	V 1000 tonah			Letni porast %
	1969	1972	1975	
LWC	192	230	275	+ 8,1
s-fini papirji	35	40	45	+ 6,0
blade premazni papirji	187	265	345	+10,5
papirji za umetniški tisk	55	40	40	— 2,5
skupno	469	575	705	+ 7,0

Glavni vzrok za tako visok porast proizvodnje premazanih papirjev je v uporabi teh papirjev za ofsetni večbarvni tisk. Glavni porabniki pa so velike trgovske hiše za tiskanje svojih katalogov ter embalažna industrija. Zlasti je očiten prehod od navadne embalaže na premazano pri industriji pralnih praškov.

Zlasti je bila poudarjena velika bodočnost premazanih papirjev za razne publikacije tako dnevne kot periodične ter knjige. Tu sta dva glavna problema in sicer doseči pri LWC papirjih takšno kakovost, ki bo zagotavljala enak odtis kot na papirjih z večjim nanosom pigmenta ter drugič doseči v pol mat kakovosti enako dobro potiskljivost papirjev in enako kakovost odnosa kot na papirjih premazanih z večjim nanosom, ne da bi pri tem trpela belina, belina in opaciteta papirja.

Klejna stiskalnica je danes splošno razširjena naprava za pigmentiranje in lahko premazovanje papirja v papirnem stroju. V preteklosti je bila nameščena v sušilni skupini tako, da je bilo dve tretjini sušilne površine pred klejno stiskalnico in ena tretjina po klejni stiskalnici. To je imelo za posledico zmanjšanje zmogljivosti sušilne skupine. Danes je predsušilna skupina dimenzionirana na polno zmogljivost sušenja že pred klejno stiskalnico tako, da vstopi papir v klejno stiskalnico praktično suh. Napetosti, ki pri takšnem pospešenem sušenju ostanejo v papirju, izravna klejna stiskalnica. Pri takšnem stanju predstavlja mesto, na ka-

terega namestimo klejno stiskalnico v sušilni skupini, določen kompromis. Pri tem mora biti osnovno vodilo, da ne sme trpeti zmogljivost papirnega stroja ter stroški za vgraditev klejne stiskalnice ne smejo biti visoki. Pri vgraditvi klejne stiskalnice je zlasti potrebno paziti na pravilen tek papirja. Vodilni valji ne smejo povzročiti gub v papirju in morajo biti lahko vrtljivi. Priporočila se vgraditev kromiranega vodilnega valja za papir po klejni stiskalnici, da se prepreči lepljenje kleja in nastanek žil ter markiranje površine. V uporabi so valji, prevlečeni s teflonom. Namestitev razpenjalnega valja mora biti takšna, da teče na določeni razdalji pred in za njim papir prosto. Ta razdalja naj bo 5 do 8 kratni premer valja. Papirni trak naj obdaja razpenjalni valj pod kotom 15–30°, kar je potrebno praktično določiti. Sicer ni potrebno, da bi bili vsi vodilni valji gnani, vendar to danes ne predstavlja nikakršnega problema. Današnja tendenca je, da se neposredno po klejni stiskalnici vgradi sušilni valj majhnega premera ali pa vodilni valj velikega premera. To poslednjo izvedbo vzamemo samo takrat, če je absorpcija škrobnega kleja ali premazne mešanice s strani papirja dovolj visoka. Druga možnost je, namestitev v vodo hlajenega valja. Pri uporabi klejne stiskalnice za lahko premazovanje papirja se je treba zavedati, da ta povzroča t. i. oranžno lupino, to je nemirno površino, slično lupini oranže, ki nastaja kot posledica cepljenja premazne mešanice pri

prehodu med valjema klejne stiskalnice.

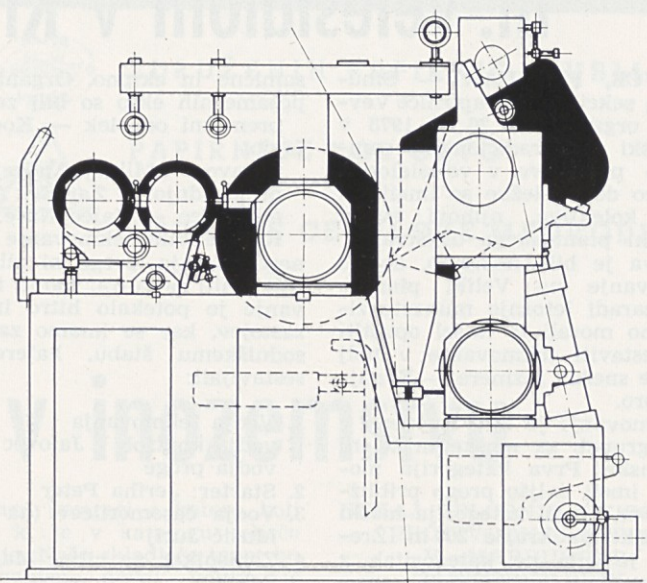
Obnavljanje površine papirja v klejni stiskalnici s polivinil alkoholom poveča vodno odpornost in mehanske lastnosti. Glede vodne odpornosti je potrebno poudariti, da je možno doseči določeno stopnjo te na nekem papirju s podano poroznostjo ob manjši količini polivinil-alkohola, če je njegova molekularna teža večja. Za primer: dodano je bilo 1,2 g/m² polivinil alkohola na obe strani 70 gramskega papirja iz nebeljene kraft celuloze. Povečanje utržne jakosti je znašalo 18 % v vzdolžni smeri in 26,7 % v prečni smeri. Raztezek je porasel za 6,2 % oziroma 10,7 %, razpočni faktor pa 28,3 %.

Predavatelj firme Cellier je podal primer naprave za kontinuirno in polno avtomatizirano površinsko barvanje papirja v klejni stiskalnici. Barvanje papirja s pomočjo klejne stiskalnice ima številne prednosti kot so: izguba barvila z odpadnimi vodami in izmetom je manjša in strojni izmet je neobarvan. Vse to bistveno zmanjša porabo barvil. Sito, klobučevine in sušilni valji niso zamazani in zamazanje vode z obarvanimi odpadnimi vodami popolnoma odpade. V Franciji in Italiji obratujeta dve takšni polno avtomatizirani napravi. (Slika 1)

V posebnem predavanju je bila podana možnost uporabe škroba na sitovi skupini papirnega stroja. Ta nova tehnika obstaja v tem, da se razpršuje nekuhan modificiran škrob na moker papirni list na situ papirnega stroja. To novo tipo koruznega škroba, pripravljeno v posebnem kuhalniku, je zelo lahko spraviti v tekočino, ne želatinizira in ne fermentira ter se ne zgnete pod valji mokrih stiskalnic in klobučevine.

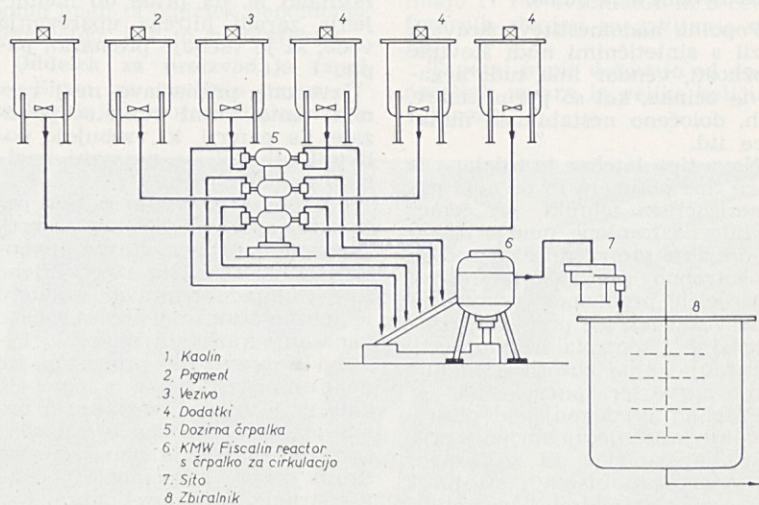
Retenzija porase od ca. 60 % na 90 %, glavno pa je, da se zmanjša problem biokemične porabe kisika odpadnih voda. Pri tem postopku je možno klejenje papirja od 20 do 250 g/m² tako na dolgem kot okroglem situ. Znatno se poveča notranja povezava vlaken in s tem se izboljšajo tudi vse mehanske lastnosti papirja, kot so utržna dolžina, razpočna odpornost in CMT.

Za proizvodnjo neleskečih se premazanih papirjev uporabljamo kalcijev karbonat v premazni mešanici. Pri tem igra veliko vlogo kakovost surovega papirja, kar vpliva na gladkost neglajenega premazanega papirja. Vse neenakomernosti v osnovnem papirju pridejo do izraza tudi na premazanem papirju. Nekatere tovarne zato gladijo papir, predno ga premazujejo. To poveča takojmenovano tiskarsko gladkost neglajenega in neleskečega se premazanega papirja. Neenakomeren osnovni papir daje nizko tiskarsko gladkost.

BILLBLADE PREMAZOVALNA NAPRAVA Z DODATNIMA VALJEMA ZA RAZLIČNO NANAŠANJE NA VSAKO STRAN PAPIRJA

SLIKA 2.

KMW-PRIPRAVA PREMAZNE MEŠANICE

SLIKA 3.

Uporaba kalcijevega karbonata v premazni mešanici je bila do pred kratkim omejena vsled velikosti delcev, kar je imelo negativen vpliv na gladkost premazanih papirjev.

Novi postopki dopuščajo proizvodnjo mletega kalcijevega karbonata z velikostjo delcev pod 2 mikrona. Primerjan je bil sijaj papirja, premazanega s kaolinom in kalcijevim karbonatom. Meritve sijaja kot tudi odpornost površine proti obdrgnjenju so pokazale, da dajejo s kaolinom premazani papirji večji sijaj, kot če premazna mešanica vsebuje kalcijev karbonat. S kalcijevim karbonatom premazan papir lahko celo rahlo gladimo, ne da bi postal leskeč. Trend proizvodnje neleskečih papirjev gre v smeri doseganja visoko tiskarske gladkosti, kar lahko dosežemo upoštevaje sledeče faktorje: osnovni papir mora biti glede na formiranje lista kar najbolj enakomeren. Njegova gladkost mora biti visoka. V poštev pride kalcijev karbonat z zelo drobnimi delci velikosti 1,5 do 2 mikrona. Premazna mešanica naj vsebuje visok odstotek sintetičnih vezil in minimalno količino naravnih. Premazan papir je treba previdno sušiti in to vsled nizke vodne retenzijske, ki je posledica nizke specifične površine delcev kalcijevega karbonata.

Lastnosti premaza bistveno izboljša dodatek satin belega pigmenta. Posebno predavanje je bilo posvečeno prav temu vprašanju. Dodatek satin belega izboljša belino, sijaj po glajenju, mikro-poroznost in absorpcijo tiskarske barve. Neleskeči premazani papirji, katerih premazna mešanica vsebuje 85 delov kalcijevega karbonata in 15 delov satin belega, imajo zelo dobre potiskljivostne lastnosti, medtem ko na 20 % povečana količina kalcijevega karbonata v veliki meri poveča opaciteto papirja.

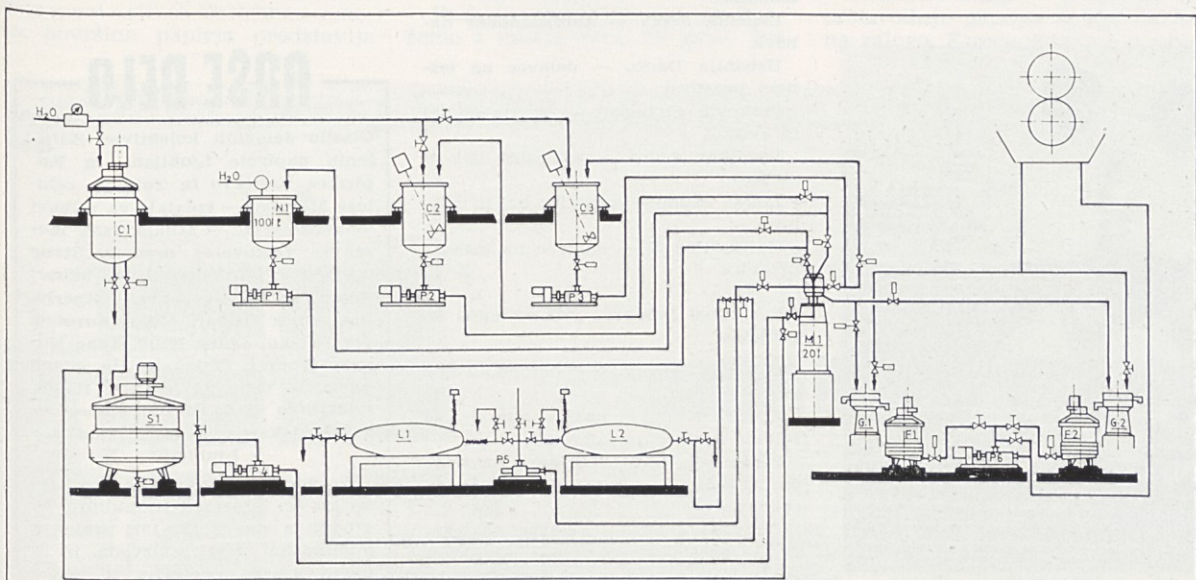
Francoski tehnični center je poročal o uporabi sintetičnega pigmenta na bazi polimetilen karbamida (PMU) za premazovanje papirja. Danes še ni dosežena optimalna velikost delcev za uporabo v premazovanju, vendar so doseženi dobri rezultati glede optičnih lastnosti in potiskljivosti tako v ofsetni tehniki kot globokotisku. Ako nadomestimo 25 % kaolina s tem pigmentom, tedaj se izboljšajo nekatere lastnosti, kot so belina, opaciteta in potiskljivost. V primerjavi s mešanico pigmentov, ki vsebuje 90 % kaolina in 10 % TiO₂, daje dodatek polimetilen karbamida boljše opaciteto. V primerjavi z drugimi pigmenti so lastnosti novega sintetičnega pigmenta naslednji:

	Polimetilen karbamid (PMU)	Kaolin	Alu-hidroksid	Ti O ₂
Volumska teža g/m ³	1,59	2,64	2,35	3,90
Vsečina pepela 800° C	0	87	66	100
Abrazivnost Valley mg	2	15	—	16
Lomni količnik	1,5–1,6	1,56	1,57	2,55
Belina	98	71,8	96,4	96,9
Faktor razpršitve svetlobe	98,9	80,1	93,1	93,1
Poprečna velikost delcev mi 2,0		1,0	0,4	0,3

Drug nov sintetični pigment je polimer na bazi polistirola. Ima zelo nizko gostoto in daje odlično belino in opaciteto, kot tudi visok sijaj ob glajenju z nizkim pritiskom. Zelo enakomerna mikrokapilarna struktura ima za posledico lažje sušenje premazne me-

šanice ter poboljšanje potiskljivostnih lastnosti premazanega papirja. Pigment se lahko uporablja tako za proizvodnjo LWC papirjev kot tudi papirjev z visokim sijajem.

(Nadaljevanje na 14. strani)

NAPRAVA CELLIER ZA KONTINUIRANO PRIPRAVO RAZTOPINE BARVILA Z VEZILI ZA BARVANJE PAPIRJA V KLEJNI STISKALNICI

SLIKA 1.

III. veleslalom v Kranjski gori

VEVČE, FEBRUAR — Smučarska sekcija PD Papirnice Vevče je organizirala 20. I. 1973 v Kranjski gori tradicionalno smučarsko prvenstvo v veleslalomu. Pravico do udeležbe so imeli vsi člani kolektiva, njihovi svojci in člani planinskega društva.

Sprva je bilo mišljeno, da bo tekmovalje na Veliki planini, toda zaradi letošnje muhaste zime smo morali to misel opustiti in prestaviti tekmovalje v bolj ugodne snežne razmere — Kranjsko goro.

Tekmovalje je bilo izvedeno v dveh skupinah za moške in v eni za ženske. Prva kategorija moški so imeli daljšo progo približno 300 m, druga kategorija moški in ženske pa krajšo 200 m. Zrebanje je bilo po kategorijah z upoštevanjem lanskoletnih uspehov. Samo tekmovalje je bilo po-

samično in ekipno. Organizatorji posameznih ekip so bili za: premazni oddelek — Kocjančič Lado,

upravo — Mikelj Andrej, proizvodnja — Zapušek Andrej, delavnice — Zajec Nace.

Ker je bilo tekmovalje inter-nega značaja, proga ni bila pretežka niti prehitra. Samo tekmovalje je potekalo hitro in brez zastojev, kar se imamo zahvaliti sodniškemu štabu, katerega so sestavljali:

1. Vodja tekmovalja vodja kontrol Jalovec Stane vodja proge
2. Starter: Jeriha Peter
3. Vodja časomerilcev (na cilju): Mušič Jurij
4. Zapisnikar na cilju: Magda Sešek
5. Semafor: Klešnik Andrej

6. Pobiranje števil: Močnikova
7. Kontrole: Alič Dušan, Mežek Boris, Močnik Stane
8. Prva pomoč: dr. Moškon Boris
9. Gospodar: Zapušek Andrej

Sama organizacija tekmovalja seveda ni bila brez napak. Kot prvi problem, ki je bil pred začetkom prireditve, je bila bojazn, da do tekmovalja sploh ne bo prišlo, saj Majcnov spaček, ki je »tovoril« vse potrebne meritvene instrumente, ni ob pravem času prispejal v Kranjsko goro.

Druga nevšečnost, ki ni bila v programu, je bilo razdeljevanje nagrad. Zaradi spremembe kraja in časa podelitev nagrad je prišlo do različnega orientacijskega gledanja. Tako so nekateri tekmovalci čakali na nagrade v »Prisanku«, drugi v bifeju »Emone«, drugi v hotelu »Razor«, najbolj disciplinirani smučarji pa v cilju proge. No, nagrade so bile nazadnje podeljene na veselje mnogih, ki jih sploh niso pričakovali.

Takšna tradicionalna tekmovalja so pomembna za zblizevanje in kontaktiranje celotnega kolektiva. Zato je nujno, da se čim bolj organizirajo. Organizacijske napake je treba odpraviti. Upajmo, da do podobnih prijetljajev drugo leto ne bo prišlo.

Bralcem naj postrežemo še z uvrstitvami:

Moški I. kategorija:

1. Pirkmaier Andrej	0:32,3
2. Vengust Albin	0:32,8
3. Trtnik Janez	0:35,35
4. Selan Peter	0:35,9
5. Zajec Darko	0:36,3
6. Robida Marko	0:36,7
7. Klešnik Andrej	0:37,7
8. Švarc Miloš	0:37,8
9. Novak Tone	0:40,6
10. Mikelj Andrej	0:41,8
11. Podobnik Edo	0:42,15
12. Kocjančič Sašo	0:42,6
13. Smrekar Lojze	0:45,3
14. Zapušek Andrej	0:49
15. Kocjančič Lado	0:51,5

Moški II. Kategorija:

1. Košir Franci	0:28,25
2. Taurer Albin	0:30,2
3. Lampelj Matija	0:30,8
4. Majcen Dimitrij	0:35,65
5. Kopecky Vilibald	0:37,9
6. Brajer Tomaž	0:40,2
7. Avbelj Ivo	0:48,7
8. Kuštrin Miro	0:56,2
9. Zapušek Dane	1:03,9
10. Grobljar Ivo	1:26,7

Ženske:

1. Mikelj Duša	0:30,75
2. Avbelj Irena	0:34,75
3. Taurer Anica	0:44
4. Jeriha Andreja	0:50,6
5. Avbelj Milena	1:30
6. Jozelj Marija	
Lorbek Vanja — odstopila	

Ekipna zmaga je pripadla upravi:

1. Vengust Albin	0:32,8
2. Majcen Dimitrij	0:35,65
3. Taurer Anica	0:44

dipl. ing. Igljč Božo

M. D.

Kongres francoskih papirničarjev v Cannesu od 26. do 28. septembra 1972

(Nadaljevanje s 13. strani)

Popolna nadomestitev naravnih vezil s sintetičnimi nudi številne možnosti, vendar ima tudi negativne učinke, kot so porumenitev, duh, določeno nestabilnost mešanice itd.

Nova tipa lateksa je izdelana iz nove tipe polimera in po novi polimerizacijski tehniki, pri čemer so bile odstranjene mnoge težkoče prejšnje proizvodnje. V bodoče je potrebno, da pride do rešitve obstoječih problemov v zvezi s temi vezili kot so: problem vodne retenzije, kontrola viskoznosti, vprašanje oljne absorpcije, obdržanje barve ter končno cena.

Posebno predavanje je obravnavalo vprašanje mehurenja premazanih papirjev, ki so tiskani na rotacijskih ofsetnih strojih s heat set tiskarskimi barvami in sušeni pri temperaturi 270—310° C.

Rešitev križank 2+1

Vodoravno: 1. Prevalje, Prijedor, 5. Vevče, Krško, 8. Ind, era, 9. ost, ing., 10. polt, Karl, 11. Maori, janka, 13. Niger, Anton — vo, ič — 15. Krakov, manira, 17. bor, Poe, 18. Čeršak, pograd, 20. enojka, bistvo, 22. lek, dol, 23. Lindos, omejek, — ul, ve — 25. drčaj, skala, 26. Anapa, Ravne, 29. odev, Lido, 31. dva, tok, 33. top, Don, 34. Zadar, kaaba, 35. balansir, Ivograd.

Tokrat smo prejeli doslej najmanjše število rešitev in to 17 iz Vevč, medtem ko Medvodčani in Količevci niso nič poslali.

Izmed pravih rešitev je žreb določil naslednje nagrade:

Po 10.— din Stane Klešnik, Milka Moškrič, Vilma Srčnik, 30.— din prejme Drago Tatič, 60.— din pa Marija Dmitrovič.

V časopisih je vse več vesti o nogometu. Navijači že debatirajo o bližnjih tekmah. To je jasen znak, da so bliža pomlad. Čez nekaj dni se prične spomladanski del tekmovalja v I. nogometni ligi, kmalu za tem pa bodo šla v borbo za točke tudi druga moštva. Letošnja zima je bila nogometšem kar naklonjena, tako da pričakujemo, da bodo vsa moštva pričela prvenstvo dobro pripravljena. To velja tudi za nogometaše Slavije, ki že pridno trenirajo in obljublajo visoko uvrstitev v slovenski nogometni ligi.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

Prišli v januarju 1973:

Lipovec Irena, dovažalka
Klemenčič Peter, I. pom. pap. stroja
Cerar Milan, I. pom. vodje kuhinje
premaza

Brkljača Nenad, II. pom. vodje do-del. stroja

Djurić Šefik, pospravljalac izmeta
Džimrić Obrad, pospravljalac izmeta v prem. odd.

Stanojević Aleksander, vnašalec
Jovanović Dobrovoje, vnašalec
Šironjić Borislav, pospravljalac izmeta v prem. odd.

Vasiljević Ljubomir, progar
Didiž Živojin, razkladalec
Didiž Borivoje, pospravljalac izmeta v prem. odd.

Anželj Franc, kuhar
Anželj Karel, vnašalec
Cuden Franc, kuhar

Ošli v januarju 1973:

Kasagić Dragica, upokojena
Ilinskić Božidar, samovoljno zapustil delo

Mujkić Dževad, odšel v JLA
Kos Jože, lastna odpoved
Burzić Kasim, odšel v poskusni dobi
Vrbine Anton, odšel v JLA
Pakulović Jovan, lastna odpoved
Jeriha Mirko, upokojen
Rakić Jože, odšel v poskusni dobi
Garbajš Milan, r. 1951.
Kamšek Andrej, lastna odpoved
Djurić Šefik, odšel v poskusni dobi

Poročili so se:

Gaschi Murtez z Zogaj Šukrijo
Petrović Zarko z Dončić Borko
Cestitamo!

Rodili so se:

Zapušek Danijelu, hči Vida
Nadž Djordju in Kristini, hči Sabina
Kranjc Alojzu, sin Danijel
Trentelj Petru, hči Renata
Smrekar Antonu, hči Ana
Strah Jožetu, hči Stanka
Selan Petru, sin Klemen
Gaschi Murtezu, sin Gzim
Cestitamo!

Papirnica Količevo

V mesecu januarju 1973 so se zaposlili:

Zakšek Janez — vodja elektro vzdrževanja

Zupančič Mitja — referent za izobraževanje in nagajevanje

Daničević Vlado — delavec na lesnem prostoru

Lavrinc Jernej — pazilec sita KS I

Lebar Anton — pazilec sita PS II

Bracar Franc — transportni delavec

Pavlič Janez — pomočnik sušilca lepenke

Marinić Viktor — pazilec sita PS I

Slapar Maks — izdelovalec lesene embalaže

Lepenik Jelka — korespondent nabave

Urbanija Darko — delavec na lesnem prostoru

Petković Slobodan — zavijalec bal in zvitkov

Ločnikar Janez — zavijalec bal in zvitkov

Lukan Franc — zavijalec bal in zvitkov

Gajić Milorad — delavec na lesnem prostoru

V mesecu januarju 1973 so odšli iz podjetja:

Urbanija Marija — obračunavalec OD — upokojena

Bošte Milan — pazilec sita — odšel na odsluženje voj. roka

Podbešek Miro — delavec na lešn. pr. odšel na odsluženje vojaškega roka

Javoršek Janez — delavec na lešn. pr. — odšel na odsluženje vojaškega roka

Marković Dragoljub — kolodrobec v lep. odd. — odšel na odsluženje voj. roka

Bulić Marjan — vnašalec v IIy — odšel na odsluženje vojaškega roka

Balažić Stefan — premazovalec KS II. — sporazumno
Nastran Ivan — pazilec sita — samovoljno

Rodili so se:

Hribarju Janezu se je rodila hčerka Valerija

Štirnu Branku se je rodil sin Boštjan

Osolniku Marku se je rodil sin Marko

Lipovšku Alojzu sta se rodili hčerki Danica in Ladi

Cestitamo

Tovarna celuloze Medvode

V MESECU JANUARJU 1973 SO SE ZAPOSILI:

Jović Mile, II. pomočnik kuharja celuloze

Cančar Anto, nakladalec lesa in zamažanja

Pranjić Ivan, nakladalec lesa in zamažanja

Tešanović Milorad, II. pomočnik pri izžemalnem stroju

Tunarić Andro, nakladalec lesa in zamažanja

Pejić Ivan, nakladalec lesa in zamažanja

Avdić Vehid, nakladalec lesa in zamažanja

V MESECU JANUARJU SO OŠLI IZ PODJETJA:

Kisovec Ivan, izmenski vodja, upokojen

Marković Milislav, II. pomočnik pri izžemalnem stroju, samovoljno

Maslić Safet, ključavničar, samovoljno

Maslić Helena, likvador, sporazumno

Avdić Edhem, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Katić Milutin, II. pomočnik pri izžemalnem stroju, samovoljno

Košenić Andrej, voznik viličarja, umrl

Cehić Jusuf, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Kadunić Husein, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Kadunić Mirzet, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Košenić Alojz, razkladalec lesa, upokojen

Ibrić Elmi, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Kanlić Čedo, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Cančar Franjo, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

Pranjić Ivan, nakladalec lesa in zamažanja, samovoljno

ROJSTVA:

Avdić Redjepu se je rodila hči Suvada

Gašperinu Janezu se je rodil sin Matej

ČESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo in Tovarne celuloze Medvode — Izdajajo ga njihovi delavski sveti — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Janez Gašperin, ing. Janez Hribar, Milan Korošec, Jože Lejko, Ljubo Milič, Tone Novak, Andrej Pirkmaier in Stane Skok. — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.

Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo št. 421-1/73 z dne 9. 1. 1973 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.